

KLÓFIZETÉS

HÍLYTÉNY:

Egy évre 24 koronára.
Egy hétre 2 koronára.

VÉDELME:

Egy évre 24 koronára.
Egy hétre 2 k. 40 f.

KIDOPUSZTÁS:

1. számú példány egykor 20 M.,
utóbbi kiadásoknál 10 M.
Belföldi kifizetés 10 M.
Nyomtatás 40 M.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSEG:

Aradi és esztergomi egyesült
újságírók palotájában.
TELEFON-SZÁM: 207.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 208.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Szerda, február 21.

Mai számunk főbb közleményei:

Veséresnikk: Egy időszertlen kérdés.
A képviselőház ülése.
A transzváli háború.
A huszárkiállítás.
Állandó versenypálya Aradon.
Az esküdtsek második napja.
Robbanás egy kórházban.
Tizenkét bár Budára tart...
Tudós professzor Hatvani.
Társas: Epizódok. Irta: Eötvös Károly.
Regény-Csarnok: A milliomos büntetése. Irta: M. E. Braddon.

Egy időszertlen kérdés.

Budapest, február 20.

Az ideai költségvetés vitájának során sűrű szó esett a nemzetiségi kérdéstről, s a midőn látjuk, hogy nálunk e kényes ügy tárgyalása mind nagyobb hullámokat ver föl és a különböző nemzetiségi irányzatokban mind nagyobb igényeket támaszt, igazat kell adnunk a nagy tudású Pulszky Agost ama kijelentésének, hogy a nemzetiségi kérdéstről jobb nem beszélni. A cselekedet, a tett millió szónál és millió frázisnál többet ér, és ennek a sarkigazságnak megszívlelése különösen ajánlatos volna most, midőn ezernyi bajunk és súlyos válságaink között legkevésbé sem időszertü vagy hasznos állami életünk kisértetét, a nemzetiségi kérdést felidézni.

Mert legyünk tisztában azzal, hogy kapacitálni senkit sem fogunk és ha valaki még oly jóhiszeműleg tárgyalja is a

kérdést, be nem veszik szavait, vagy — a mi még rosszabb — félremagyarazzák azokat. Így tett Molnár János apát és néppárti vezér is a parlamentben Széll Kálmán miniszterelnök beszédével, midőn erős szemrehányás után örömmel jelentette ki, hogy ime, hasztalan támadt a szabadelvűpárt a néppártra a nemzetiségi kérdés miatt, mert egy gyékényen árulnak most a néppárttal.

Pedig hát mit tett a néppárt? Felizgatta a nemzetiségi vidékeket, paktált a vezető elemekkel, csak hogy mandátumokhoz jusson. Hogy mennyire biztak a nemzetiségek a néppártban, az már világosan és bőszeges adatokban tűnik ki. Ez adatok épenséggel azt bizonyítják, hogy a nemzetiségek a néppárti uralomtól várják álmaik és legtitkosabb vágyaik teljesülését, a mely e három szóban fejezhető ki: *államot alkotni az államban.*

De félreértették, vagy helyesebben célzatosan félremagyarázták a miniszterelnök beszédét künn az országban a nemzetiségi körök, s ez a tévedés jellemzi a mi tulzóink felfuvalkodott képzelődését. Az agitátorok és nemzetiségi tulzók ugyanis kijelentik — mint erről lapjaikból meggyőződünk — hogy képtelenség az egységes magyar államról beszélni. „Mi az az egységes magyar állam! — így kiáltanak fel — hogy mi magyarokká legyünk? Azokká nem leszünk! Ha pedig mi nem vagyunk magyarok, akkor nem lehet egységes magyar államról beszélni!”

Mindez azonban nem új tapasztalat, hanem állandó tünete az ugynevezett nemzetiségi kérdésnek, mióta ez hat évtizede földszinre bukkant. A magyar nemzet e kérdést a maga részéről már megoldotta akkor, midőn a különböző fajú és vallású polgároknak széleskörű szabadságokat biztosított nyelvök és vallásuk ápolása és gyakorlásában. A mi követelés a nemzetiségek részéről ezen tulmegy, az már nem jogosult igény, hanem államellenes törekvés; azt pedig nem szóval, hanem következetes, erélyes politikával orvosolhatjuk. Nem *ráolvasással*, hanem tettekkel fogjuk a nemzetiségi kérdés kisértetét visszaüzhetni oda, a hová való — a *kimérák országába.*

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, február 20.

A mai vitát Solymossy Lajos báró, megyei közéletünk egyik kiváló előharczósa vezette be érvekben gazdag ügyes és érdekes beszédben, melyet általános figyelem mellett és helyeslések között mondott el. Utána Vészi József beszélt a nemzetiségi kérdéstről, védelmébe véve a szászokat. Utána a szász Melczér, majd Vargics beszéltek.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Perczel Dezső.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Fejérváry Géza báró, Darányi Ignác és Cseh Evin miniszterek.

TÁRCZA.

Epizódok.

Irta: Eötvös Károly.

Volt a költő öcsésének, Károlynak egy hitelezője, a kivel sok baja volt Kisfaludy Sándornak. Ez a hitelezőt Spiridionnak nevezték. Vagy szabó volt, vagy vendéglős már nem tudom, melyik a kettő közül. Kissé hóbortos német ember.

Mikor ez megtudta, hogy Kisfaludy Károly után alig maradt valami vagyon s hogy a hitelezők nem kapják meg minden pénzüket: a testvéreknek s kivált Kisfaludy Sándornak esett s ezeket zaklatta leveleivel. Különösen Sándor ellen biztatta föl valaki s hozzá minden hónapban, néha hetenként intézett adósságvédelmi, pénzt sürgető leveleket postán vagy vásáros zsidók és gyolcsos tótok útján. A költő utóbb már dühös volt, ha ezt a nevet meglátta: Spiridion.

1832-ben vagy 1833-ban egy kemény, hideg, zivataros, hóföregetes deczemberi napon beállt a költőhöz egy vad ismeretlen egyéniség. Bundája tele hóval, bajusza és szemöldöke is tele hóval, még bolyhos köcsög kalapja is tele hóval.

Beköszönt s azon kezdte a beszédet:

— Tudja-e az ur, micsoda nap van ma?

Ránéz a költő kíváncsi és komor arczczal.

— Mit akar? Kicsoda az ur?

— Mindjárt megmondom s tisztelettel mindjárt bemutatom magam. Tetszik tudni, ma van Szent Spiridion napja.

No épen ez az ember kellett a költőnek. Ugyis épen az tette komorrá, hogy elhalt felesége jószágát az időközi haszonnal épen most kellett kiadni a Szegedi-atyafiaknak. Mérgesen oda szól a hóbortos némethez.

— Mi közöm nekem ehhez? Adja elő a dolgát szaporán.

A jövevény kiráz egy kosárra való havat bundájából, szemöldökéből és köcsög kalapjából.

— Tetszik tudni, én vagyok az a pesti Spiridion, a kinek a nemes Kisfaludy-familia ma is adós. Nekem pedig az a szokásom, hogy én nevem napján látogatom meg adóssaimat.

— A költő feláll, egy szót se szól, megfogja a bundát és a köcsög kalapot s úgy kilöki a folyosóra, csak úgy nyekken. A bundában és a kalapban volt természetesen Szent Spiridion is. Csak azután mondta neki:

— Nekem az a szokásom, hogy az ilyen embert a saját neve napján dobom ki házból.

Ez esetnek híre futamodott s ebből példabeszéd lett: „Ugy ne járj, mint Szent Spiridion a Kisfaludykkal.” Pedig ez az eset 72 éves korában 1844-ben történt.

Öseire büszke volt.

Méltán. Ma a huszadik századot éljük s az ő családi levéltárában a tizenkettedik századtól kezdve meg megvoltak az okiratok, melyek

ősei hatalmát bizonyították. Csak Veszprém vármegyében három vára, három uradalma volt egykor családjának. Esseghvár, Döbrönte Csékut. De egyik dedükanyja miatt sok rossz életet kellett thallania.

Volt egy őse: Kisfaludy László tábornok, Győr várának s városának hadi kormányzója. A törökök elfogták s nehéz vasat tettek kezére, lábára s Esztergomban föld alatt sötétben tartották.

Volt gondjuk rá, hogy erről feleségét is értesítsék. Szarvaskendi Sibrik Mária volt a feleség. Szerette urát életre-halálra, kész volt érte minden áldozatra.

A török váltságdíjul nyolczezer forintot, kétszáz török rabot, kétszáz kósót és tizenkét paplant kötött ki.

Az asszonynak nem volt török rabja, hanem volt a győri német várkapitányának, ettől kellett rabot venni. Ez pedig rosszabb volt, mint a pogány, istentelenebb volt a kutyahitűnél is. Ez a kétszáz török rabért még többet követelt.

Még akkor telt a várakból és az uradalmakból.

Csak hogy a német azt is követelte, hogy ha az esztergomi basának oda adja a paplant neki adja oda a pendelyét.

Az asszony megígérte. De csak akkorra, a mikor előbb a basával végez,

Csak hogy ez az asszony nemcsak Kisfaludy né volt. Ő Szarvaskendi Sibrik-sarjadék is volt, a kivel öszeptüzni nem volt tanácsos.

Elnök bejelenti Jovanovich Szilárd moraviczai képviselő halálát. Részvétét fejezi ki. (Általános helyeslés.)

Pulszky Ágost előadó beterjeszti a vasutások községadójára vonatkozó törvényjavaslatot. Következett

a belügyi költségvetés

tárgyalása.

Solymossy Lajos báró: A közigazgatási kérdésről kíván egyet-mást elmondani. (Helyeslés.) Nem barátja a közigazgatás államosításának, de nem is ellensége, csupán azt kívánja az államosításnál, hogy az önkormányzat teljesen ki ne küszöböltessék és hogy az államosítással a hivatalnokok fizetése emeltessék, illetve javíttassék. (Helyeslés.) Kívánja azt is, hogy a közigazgatási bizottság igenis fennmaradjon, de ott egy előadói állás szerveztessék, nehogy mindig a szakközeg terjesszen elő mindent, még az illető hatóság ellen beadott felelőzéseket is. (Tetszés.) Ne szaporítsák a tisztviselőket, hanem arra törekedjenek, hogy jó, hivatott elemek foglalják el a hivatalokat, mert minél szétágazottabb és bonyolultabb a gépezet, annál kevésbé felel meg hivatásának. (Tetszés.) A nemzetiségi kérdésről csak annyit mond, hogy a magyar nemzeti állam teljes kiépítésével a jogegyenlőségnek kell érvényesülnie. Az igazságot nem szabad erőszakos eszközökkel üldözni, mert ez csak elmergesíti a bajt és a mellett elidegeníti a hozzánk ragaszkodókat is. Miután a kormány iránt bizalommal viseltetik, a költségvetést elfogadják. (Élénk helyeslés jobbról.)

Vészi József: A nemzetiségi kérdést feltűnő széles mederben fejtegették e vita alatt. Wernernek különben igen szép és érdekes beszédéhez, valamint a Komjáthyéhoz akarja megjegyezéseit hozzáfűzni. Werner a Lajtántuli föderaliztikus törekvésekből indult ki.

Komjáthy Béla: Micsoda Lajtántuli?

Vészi József: Ha e szót kárhoztatja Komjáthy, akkor utal Kossuth Lajosra, aki szintén a Lajtántulról kifejezést használt. Ha tehát ezért eretneknek tartja őt Komjáthy, akkor szóló jó társaságban van. (Derűtség.) Ausztria föderaliztikus törekvéseiről beszélni ma teljesen felesleges és idejelt mult. Taaffétól-Thunig, tehát 25 évig uralkodtak a törekvések, de ma épen ellenkezőt tesz az osztrák politika, mert fordulat állott be és épen a németiséget akarják visszahelyezni pozíciójába. Verner egy keresztutról szólott, a melyen Komjáthy és Melzer találkoztak. Verner is egy keresztuton van olyan törekvéssel, a melyet sohasem óhajt ugyan, de beszéde oda vergált. Azt óhajtotta ugyanis, a mi a nemzetiségnek is legtinkosabb vágya, hogy t. i. ők itt szövetkezten jelenjenek meg a magyar parlamentben. Nos, ezt szóló se nem várja, sem nem reméli, sem nem helyeselné. A nemzetiségek csatlakozhat-

nak politikai izlésök szerint a szabadelvűpárt-hoz, a néppárt-hoz, s a függetlenégi párt-hoz, de ha külön pártként nemzetellenes törekvések követnének itt e Házban is, annak szóló legnagyobb ellensége volna. Mi legyen a nemzetiségi politika módszere? Werner azt mondja, hogy legyen politika a nemzetiségről, Komjáthy pedig azt mondja, hogy legyen politika a nemzetiségek ellen. Hol van a középut? Szóló a sovinizmust így definiálta: hajthatatlan, feltétlen fajszeretet.

A sovinizmus különféle lehet azonban. Van okos, okatlan, helyes, helytelen, jogos és mindenben keresztülgazoló, jogtiporó sovinizmus. Ugy látja, hogy Komjáthy az utóbbit követi. Már pedig ezer év óta soha a magyar nemzeti politikának ilyen jellege nem volt. Hiszen vannak nemzetiségek, a melyek ellen intézkedésre egyáltalán nem volt szükség, mint a rutének, szepesi szászok, bolgárok stb., mert ezek ugyan megtartották szokásaikat, nyelvüket, de ragaszkodnak a magyar államhoz és állameszméhez. A magyar állam mindig csak a nemzetiségekben feltörő centrifugális törekvéseket üldözte. Komjáthy kivételével minden szónok az 1868. 44-iki nemzetiségi törvény jog alapján áll. Ha Komjáthynek más a felfogása, azt indítványban kellett volna preciziroznia. Verner nemzeti lemondásról szólott. Holott a 40-es években a nemzetiségi politikának kevés tér jutott, de az akkori korszaknak épen két kiváló alakja: Deák Ferencz és báró Eötvös József alkották meg a nemzetiségi törvényt.

Komjáthy: A 40-es években erélyesebb politika volt.

Vészi: Bocsánat, de maga Kossuth Lajos, mint pestmegyei követ kijelentette, hogy örömmel kibocsátja horvát testvéreinket a községről, ha akarják.

Werner csodálatos beszédének 95 százalékában a szászok ellen fordult, holott többi nemzetiségeinkkel szemben — ha nem is több, de mindenestre ugyanannyi kifogásokat tehetett volna. Szóló ugy tapasztalta, hogy meg van az érdekközösség teljesen a szászok és a magyarok között ugy a társadalomban, mint politikai téren egyaránt. Tudják, hogy velünk együtt közös bajokkal szemben kell védekezniök és egyetlen asylumuk van: a magyar állam és állameszme. Ezt a szász Wolf Károly egy röpiratával is bizonyítja. Woll német tőkét kíván Erdélynek a textil-ipar teljes felvirágzására, ez nem bűn. (Tetszés.) Az erdélyi vas- és érczipar fejlesztését kívánja. Ez sem bűn. És akarja az Olt folyó szabályozását.

Azt kívánja szóló, hogy ismerkedjék meg a magyar a szászokkal, ránduljanak ki oda, viszont a szászok ne Göttingába, hanem Budapestre jöjjenek, itt tanuljanak s meglátják, hogy a magyar testvérek szeretettel ölelik magukhoz őket. Ez a generáció majd teljesen

együttérez velünk. Ezekből következteti, hogy egy módszer van a nemzetiségi politikában: a jog módszere. Legyen egy törvényes kéz, a mely sujt, ha kell és istápol, fölölel mindenkit, aki hozzánk ragaszkodik.

A nemzetiségi politika tartalmát precíze megjelölte egy lánglelkű, fényes tehetségű politikusunk, a ki az ezer éves ünnepen a nemzeti géniusz által áthatva jelölte meg körvonalaif. Ez a férfiu Szilágyi Dezső. (Felolvassa a beszédet.) Más tartalmat e nemzeti politikának adni nem lehet. Ez a beszéd teljesen kongruál a Széll Kálmán nemzetiségi politikájával. Más politikát senkisé meg követett Szent Istvántól kezdve Szilágyi Dezsőig és Széll Kálmánig. Ezért nemcsak helyesli, de szívvel csatlakozik Széll Kálmán nemzetiségi politikájához is.

Werner Gyula személyes kérdésben kér szót. Kijelenti, hogy a románokról most azért nem beszélt, mert már arról nyilatkozott, Vészi különben, a mikor a románokat rekriminálta tőle, tudta, hogy szólónak román választói is vannak és úgy gondolkozott, ha te ütöd az én zsidómat, én is ütöm a te zsidódat. (Zajos derűtség.)

Förster Aurél: Rosenberg Gyula személyes kérdésben kér szót. (Zajos derűtség.)

A személyes kérdések áradatában Komjáthy Béla, erre meg Vészi József következett.

Vészi Komjáthynek a békés parlamenti helyzethez sehogy sem illő hangját a leghatározottabban visszautasította.

Melzer Vilmos, szász képviselő Komjáthyval és Wernerrel polemizált. Üdvösnek mondja a nemzetiségi vitát. A helységnevekről szóló törvenyt a szászok be fogják tartani. Hibáztatja a kormányt, hogy azokat a törvényeket, a melyek a nemzetnek jogokat biztosítanak, nem tartja meg.

Ez után a beszéd után elnök öt percz szünetet rendelt.

Szünet után Vargics Imre a közigazgatás államosítását sürgette, mert szerinte a nemzetiségi kérdésnek ez a legjobb megoldó eszköze.

TAVIRATOK.

Az új bankkormányzó kinevezése.

Budapest, február 20. (Saj. tud. táv.)

Bilinskinek az osztrák-magyar bank kormányzójává való kinevezése a napokban várható. A hivatalos esküt Budapesten fogja a király kezébe letenni.

Kisfaludy László uram kiszabadult, de a 12 paplan oda lett.

Mi lesz a pendelyvel?

Mária asszony magához rendelte a várkapitányt Kisfaludra, Sopron vármegyébe. Férfjét elküldték valahová.

Megvendégelte a várkapitányt, a hogy magyar nemes asszonyhoz illik. És szó nélkül várta, mikor hozakodik elő a várkapitány a pendelyvel.

Előhozakodott, mihelyt a bor kissé a fejébe szállt.

Mária asszony erre is készen volt.

Eléje tartott tizenkét szép hófehér pendelyt. Maga fonta a fonalat, maga fejeztette a vásznát, maga himezte ékes virágát. Elfogadja-e a német?

Nem fogadta el. Olyan pendelyt kért, a melyik már volt egyszer Mária asszony harmat-testén.

Olyat is kapott.

Csak hogy előbb Mária asszony intésére előugrott egy csómoz nemes ifju, a várkapitányt és kíséreit leverte, s a kapitány kezét guszba kötötte.

— Az én pendelyemet akarod német? Nesze!

Előhoztak egy rongyos pendelyt, ráadták a várkapitányra, egy czaftas főkötőt a fejére kötöttek s ugy küldték be Győr várába.

Megérdemelte.

Csak hogy ez a pendely több várat és uradalmat nyelt el, mint a tizenkét paplan!

A német meg se állt Bécsig. Kegyetlen hazug panasszal beáztatta nem is Mária asszonyt, hanem Kisfaludy László uramat.

Arpád apánk hét vezére közül való volt Szabolcs vezér. Ennek a fia volt az a Csák, a kitől a Kisfaludyak származnak. Szabolcs vezértől kezdve Kisfaludy László uramig sok szép birtokost összegyűjtöttek. De mire a paplan ára s kiváltképen a pendely ára kikerült s Kisfaludy László a fehér pallosától megmenekült: akkorra maradt is, nem is valami a sok várból és uradalomból.

A várakból legalább egy se maradt.

Hanem mikor Kisfaludy László uram a sok hercezhurczából haza szabadult: átölelte szerelmes hitvesét Mária asszonyt mind a két kezével megcsókolta mind a két piros arcát bajuszos szájával s talán még valami könyvet vagy mit is törölt ki a szeméből.

— Most már ugyan semmink sincs aranyos lelkem, asszony-feleségem, de mégis csak ugy volt jó, a hogy te cselekedtél.

Nos hát a költőnek, mikor jó kedve volt, ugyancsak hallania kellett, miként pusztult el az ősi birtok paplan miatt, pendely miatt.

Ha jó kedve volt: vidáman el is hallgatta. Ha pedig rossz kedve volt: nem is volt tanácsos előtte ezt a dolgot pajkosan előhozni.

Volt a költőnek egy sajtóságos baleszméje. Mindig attól félt, vele is megtörténhetik, hogy elevenen temetik el.

E baleszmének története van.

Elt 1750 körül Téthen, Győrmegeében egy

előkelő gazdag nemes urnó. Nevét elfeledtem. Vagy Noszlopyné, vagy Kisfaludyné, vagy Gypayné volt: ugy rémlik előttem. Csak annyit tudok biztosan, hogy veszprémmegyei egykori jóbarátomnak s birtokos társamnak öreg anyja volt. E barátom neve Noszlopy Tamás, Nálam idősebb volt s már nem is él. A ki az ő családi leszármazását ismeri, Téthen pedig jól ismerhetik: az rájön ama gazdag nemes urnó nevére.

Az urnó megöregedett, meghalt, eltemették. Aranyláncot tettek a nyakára, aranygyűrűket az ujjára, arany kősztyüket a kezére, aranyos mentét hideg tetemére. Így rendelte ő maga. Maradékait szót fogadtak.

Tél volt, hó volt, hideg volt, mikor eltemették.

A közönség látta a holton a nyitott koporsóban a sok kincset.

Egy-két rossz ember összebeszél s éjjel kiment a temetőbe, fölástá a sirt s meg akarta rabolni a halottat.

De a halott nem volt halott. A zajra fölébredt, a hidegre fölfelelt s mikor a koporsót fölnyitották, felült.

Felült, nagyot ásított s azt mondta:

— Köszönöm, jó emberek!

Haza megy az öreg urnó s kopogtat a cselédlakás ablakán.

A cselédek fölébrednek, kinéznek s ime látják a halottat halotti ruhájában, a hogy délután eltemették. A tele hold épen rá süttött s a hó is világított. Jól látták, jól megismerték.

A pestis-szérum föltalálójának kitüntetése.

Páris, február 20. (Saját tud. táv.) *Marmorek* Sándort drt, a Pasteur-intézet laboratóriumának főnökét, a becsület-rend lovagjává nevezték ki.

Diákverekedés.

Páris, február 20. (Saját tud. távirata.) A *Matin*-nak jelentik Genfből: Tegnap este komoly verekedés támadt katolikus és liberális diákok között. Több ember megsebesült.

A sztrájk.

Schlan, február 20. (Saj. tud. távirata.) A helyzet változatlan. Ma reggel a munkásoknak 25·9%-a állott munkába.

Falkenau, február 20. (Saját tud. táv.) A helyzet változatlan. 4031 munkás közül 1912 állott munkába. Tegnap 191 waggon szemet raktároztak el.

Rokitsan, február 20. (Saját tud. táv.) *Miröschauban* 346 munkás sztrájkol, más-különbön változatlan a helyzet.

A transzváli háború.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, február 20.

Az angol és a bur táviratok versenyt vivnak abban, hogy egymás helyzetét kölcsönösen feketére fessék. Igazi nagy események ez ideig nem történtek, legalább nem érkezett róluk hír, a két forrásból jövő táviratok azonban szinte egyértelműen jelzik, hogy a másik fél máris kelepczében van, s még jobban belekerül mostanában.

Eligazodni a zürzavarban alig lehet. A hiányos térkép igen gyenge utmutató arra, hogy itéletet mondhassunk, el van-e hát csakugyan vágva *Roberts* lord az egész Fokföldtől, a hogy a táviratok jelentik. Csak valószínűség, bár igen sok körülmény által megerősített valószínűség az, hogy a burok taktikája, mikor *Kimberleyt* odahagyták, igen okos taktika volt.

A mai táviratok a következőket jelentik:

Pretória, február 20.

A *Reuter*-ügynökség levelezője jelenti *Colesberg*ből: Csütörtökön a burokat kísérték, a kik megtámadták a *rensburgi*

Rémületében esztét vesztette valamennyi. Kezüket tördelték, hányták magukra a keresztet és sopánkodtak az irgalmas istenhez. De segíteni egyik se mozdult.

Az urnő kerdos asszony volt életében.

— Keljete hát föl gézenguzok! Nem látjátok, hogy megvesz az isten hidegje? Nyissátok ki hamar a kastély ajtaját!

De azért a nyavalyás cselédek nem mozdultak.

— Kisértet! Kisértet!

Utóbb is egy félig ittas öreg cseléd bolond észszel azt mondja:

— Uszítsátok rá kutyákat!

Szót fogadtak s a kutyákat rá éresztették ráhajszolták a kísértetre.

Csak hogy a kutya nem babonás. A kutya megismeri az ő jó urasszonyát életben is, halálban is.

Ugy rohantak az urnőre, mint a duvadak, de a mikor hozzá értek: kezét nyalták, hozzá dörgölöztek, jó szívvvel üdvözölték. Mintha mondták volna:

— Hozott isten, hozott isten haza a föld alól!

Igy menekült az urnő s azután élt is még egy darabig.

Ez az eset *Kisfaludy Sándor* születése ideje körül történt. Sok éven át erről beszélték három-négy vármegyében. S ez annyira megnyomta a gyermek elméjét, hogy a költő, mikor végrendeleitet csinált, azt rendelte hogy szívet, azt a melegen érző szívet szurják keresztül és csak úgy temessék föld alá.

pályaudvart. *Peller* őrnagy megérkezésekor a *Wilkshire*-ezrednek két századára bukkant, a melyek visszavonultak a szomszéd kopjékra. A burok, a kik időközben segítséget kaptak *Schoemann* tábornoktól, üldözőbe vették a két századot és sikerült is az egész legénységet három katonával kivételével, a kik megmenekültek, foglyul ejteni. A halottak és sebesültek száma még ismeretlen, de a 200 főnyi csapatból foglyul esett 142 ember, köztük 44 sebesült.

A burok mindent elkövettek, hogy a foglyok szenvedéseit enyhítsék. Lóra ültették a sebesülteket egy részét, másikat pedig pokróczokon vitték *Rensburg*ba. Időközben az angol utóvéd *Rietfontein* mellett lövöldözni kezdett és kényszerítette a burokat, hogy a sebesülteket cserben hagyják és védekezzenek. Egy ágyu kényszerítette a burokat, hogy visszavonuljanak a hegyek közé.

A buroknak két halottjuk és négy sebesültjük volt. Most a burok *Rietfontein* mellett az összes hadállásokat megszállva tartják. Az angolok haderejük legnagyobb részét nyilvánvalóan *Naauwport* felé tolják előre, de hogy milyen rendeltetéssel, azt a burok aligha tudják.

London, február 20.

Az alsóház tegnap a hadi czélokra való póthitelt tárgyalta. Több óráig tartó vita után, a melyet az ir nacionalisták indítottak meg, a legénységről szóló tételt 164 szavazattal 32 ellenében megszavazták. Ujabb vita után, a melyben az ir nacionalisták ismét erőlesen tiltakoztak a dél-afrikai háború ellen, az egész 13 millió fontnyi hitelt 207 szavazattal 31 ellenében elfogadták.

London, február 20.

A *Standard* szerint az alsóházban tegnap este azt beszéltek, hogy *French* tábornok megelőzte az üldözőbe vett elleneséges csapatokat és a burokat elvágta *Bloemfontein*től, hadműveleteik czéljától. A *Standard* azt hiszi, hogy ha ez a hír valóban bizonyul, a burok nyugati hadserege megszűnt létezni.

A *Daily News* állítólag arról értesült egy minisztertől, hogy a hadügyminiszterumba olyan hírek érkeztek, a melyek szerint *Cronje* hadereje teljesen be van kerítve.

A *Daily Chronicle*-nak jelentik *Modder-River*ből 18-ik kelettel: *Delarey* *Colesberg*ből segítségére akart menni *Cronje*-nak, a mennyiben a jobbszárnyon késlelteti a *Cronjé*t üldöző angol csapatok előrenyomulását.

A *Daily News*-nak jelentik *Chieveley*ből tegnapi kelettel: Az angol csapatok most megszállták a *Colensótól* jobbra emelkedő összes dombokat és a *Tugelán* innen lévő *Hlangwane* hegyet is, a melyet az ellenség az éjjel elhagyott. A *Hlangwane* elfoglalása fontos stratégiai mozzanat, mert ez a hegy a burok védővonalának szárnyát egész *Colensóig* dominálja.

Brüsszel, február 20.

A bur csapatok a *Riet* folyam mentén 100 angolt elfogtak. Nagy felszerelési készlet is zsákmányul esett. 2000 lómarha és 100 élelmi kocsi került a burok hatalmába.

London, február 20.

A *Morning Leader* szerint *Washington*-ban az a hír terjedt el, hogy *Amerika* és *Németország* a hágai konferencia határozatának érvényesítése végett a *békeközvetítés* érdekében közbelép *Anglia* és *Transzvál*nál.

Cowes, február 20.

Viktora királynő megszemlélte ma a miliciát. Látható örömei közölte, hogy ma reggel jó hírek érkeztek a harcztérről.

Kimberley február 20.

A város környékén már nincsenek burok. Az angolok zsámányul ejtettek egy tizenkét fontos ágyut löszerekkel, továbbá az egész *dronfieldi* tábort, melyet a burok szombaton elhagytak. Az éj sötétjében sok marhacsorda is került az angol katonák hatalmába.

Durban, február 20.

Buller jobb szárnya folytatja az operációkat. Balszárnyán minden védőintézkedést megtett a támadás ellen. A Tugelától délre levő angol állomások meg vannak erősítve.

A huszárkiállítás.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, február 20.

Ma nyílt meg az *Iparművészeti Múzeum*-ban a párisi világkiállításra kerülő *Muzeum*, a *Hermann Ottó* által gyűjtött *ősfoglalkozási* tárgyak és a modern *iparművészeti osztály* jelesebb tárgyainak előleges kiállítása.

A kiállítás magva a huszárterem, melynek két fala van bemutatva az *Iparművészeti Múzeum*-ban. Az előcsarnokban egy csász. és kir. közöshadseregbeli és magy. kir. honvédszár lovas alakjai tűnnek fel, körös-körül pedig a külföldi, nevezetesen az angol, dán, hollandi, orosz, porosz, spanyol, svéd és szász huszárok bábukra huzott egyenruhái láthatók. Az előcsarnok oszlopaival a régi magyar könnyű lovaság, a bandériális csapatok s a régi magyar nemes fölkelés fegyvereiből, lobogós kopjából, zászlóiból, paizsaiból, páncéljaiból és egyéb fegyverekből álló csoportokat díszítik a XVI—XIX. századik terjedő időből.

Az üvegcsarnokban, a bejárattal szemben van *Vágó Pálnak* a huszárterem 18 méter hosszú falára szánt hatalmas képe, a mely a magyar huszárság történelmi fejlődését ábrázolja. A gyönyörű képnek balfelől megnyújtása egy magyar csiaóst ábrázol, aki a ménest tereli. A magyar csikós lesz ugyanis a legjobb huszár. A képnek ezt a részét *Vágó Pataky Lászlóval* együtt festette. A kép jobb oldali alsó megnyújtása kiinduló pontja a kép tárgyának. Tábortűz fényénél hadviselt huszárok regélnek a régi nagy időkrol, a huszárság dicső tetteiről. A tábortűz magasra szálló füstjéből aztán kibontakoznak az elbeszélés alakjai, a magyar huszárok. *Mátyás király* fekete seregének lovasai. Utána vágatnak délczeg *paripákon Rákóczy* kurucz huszárjai zenekarokkal, a labanczok *mihályi Deák Péterrel* élükön, majd a *III. Károly*, *Mária Terézia*, *II. József* huszárai vágatnak délczeg, legvégül pedig „a legvitézesebb huszár” *Simonyi obester* vezetése alatt a XIX. század elejéről való huszárok.

A magyar huszárság eme történelmi felvonulását bámulattal nézik a magyar huszárságból fejlődött külföldi huszárcsapatok. *Napoleon* a francia huszárok élén levett kalappal tiszteleg a magyar huszároknak, akikről így szölt egykor.

— A francia gyalogsággal és a magyar lovassággal meghódítom az egész világot!

E nagy képtől jobbra van *Vágó* másik nagy képe, a „*Huszártámadás*“, amely szintén a huszárterem egyik falát fogja díszíteni, épügy, mint a huszárélethől vett jeleneteket ábrázoló nyolcz nagyobb kép. A *Vágó Pál* nagyképe előtt van ő felségének *Zala György* által mintázott nagy bronz mellszobra, körülötte a magyar és külföldi huszárok alakjainak kis színes szobrocskáit. A baloldali fal a híres huszárok olajfestésű arcsképeivel, kurucz és huszárképekkel, zászlókkal és fegyverekkel van díszítve. A fal előtt vannak felállítva a legértékesebb magyar pánczélingek, vérték, dísznyergék és takarók. A *Szalay Imre* igazgatósága alatt működő történelmi csoportnak ezt a részét *Györy Árpád* udvari levéltáros, *Szendrei János* dr. és *Juhász Zsigmond* testőr-százados rendezték.

A Radács Jenő által gyűjtött hazai ötvös remekek közül négy üvegszekrényben vannak kiállítva a XV—XVII-iki század legnevezetesebb magyar műtárgyai. Közte többek között a nagydisznódi remek kereszt és urmatató alakú reliquarium, a kolozsvári ev. ref. egyházzomán-czos szinarany kelyhe, mely II. Rákóczy György fejedelem ajándéka. Itt vannak továbbá az erdélyi egyházak és főúri családok tulajdonát képező kincset érő remek ötvösmivek. Egy üveg-szekrényben ki van állítva Bethlen Gábor dísznyerge. Az üvegcsarnok másik felében van a Hermann Ottó által gyűjtött ősfoglalkozási csoport.

Kilencz táblán vannak feltüntetve a magyar halászat és vadászat eszközei. Látható egy bődönhajó is, amely egy törzsből van faragva és külön az oláh pásztortárgyak. Igen érdekes gyűjtemény, mely világot vet arra, hogy a nép kezén még ma is számos tárgy van használat-ban, amely a történet előtti korszakból ered.

A karácsonyi kiállítás modern lakásában vannak most kiállítva a párisi kiállításra kerülő modern iparművészeti tárgyak. A középső csoportban a király által a legutóbbi karácsonyi kiállításán megvásárolt tárgyak és ezüst mű-remek, üveg és porcellán tárgyak és a Telcs Ede terrakotta szobrai. Az első szobában van kiállítva a székesfőváros polgármesteri szobája. A másodikban a királyi várapalota egyik férfi fogadó szobája. A harmadikban a királyi palota magyar stílű szobája, amely még a boldogult királyné kívánságára készült. A negyedik szobában van elrendezve a miniszterelnöki fogadó szoba, míg az ötödik, hatodik és hetedik szobában van az állami iparoktatási intézetek kiállítás. Az ötödik szobában egy női fogadó van elhelyezve, melyet az összes állami iparis-kolák készítettek. A többi szobákban és a folyosókon a modern iparművészeti kiállítás jele- sebb alkotásai vannak. Ezt a kiállítást Györgyi Kálmán és Faragó Ödön készítették. A könyvtár teremben van az iparművészeti iskola kiállítás. A kiállítás február 25-éig reggel 9 órától esti 8 óráig lesz nyitva.

SZINHAZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Szerda: Dolovai nábob leánya, színmű; Vizvári Mariska vendégfelléptével. (Páratlan bérlet.)
Csütörtök: Francillon, színmű; Vizvári Mariska vendégfelléptével. (Páros bérlet.)
Péntek: Napoleon öcsém, bohózat. (Páratlan bérlet.)
Szombat: Napoleon öcsém, bohózat. (Páros bérlet.)
Vasárnap: Napoleon öcsém, bohózat. (Páratlan bérletszűnet.)

* Rip-Rip, mintha már nem is volna egy kedves zenéjű operett hőse, hanem egy nagy család kedves barátja, akinek megjelenése nem zavarja a házi rendet, akit megjelenésekor nem vezetnek a szalonba, hanem helyet foglal a kényelmes káros székben a kályha mellett, és kinek történetét, énekét szívesen hallgatja mindenki, dacára annak, hogy a történet minden egyes fázisát, énekének minden ütemét mindenki már kívülről tudja.

Mai megjelenése sem okozott különös emótiót, a közönség, e nagy család tagjai nem is siettek üdvözlésére, hiszen olyannyira ösmerik, hogy nem is veheti rossz néven tőlük az elmaradást.

Pedig ma kiváló csinos kedves Lisbethjét (Rédei) hozta magával, ki énekével, játékával és a második felvonásban tündéri megjelenésével igazi élvezetet tudott szerezni. Meg is tapsolták ezért minden egyes nagyobb jelenése után.

A kicsiny gyerekek is nagyon kedvesek voltak és derekasan megérdemelték a cukor dobozát, mivel őket megjutalmazták. (r. k.)

* A „Napoleon öcsém” szerzői Aradon. A színtársulat naponkint szorgalmasan készül a Napoleon öcsém pénteki bemutató előadására. A szereplők annál is inkább igyekeznek a mindenképen hatásos bohózat érvényesítésére, mert remélhető, hogy a társszerzők: Rákosi Viktor,

a mindig vidám Sipulus és Gutti Soma, a mindig fris és ötletes Gutius, jelen lesznek a bemutatón. Leszkay igazgató ugyanis külföldre utazta előtt meleg levélben meghívta őket a pénteki bemutatóra.

* A dolovai nábob leánya czimszerepében holnap folytatja T. Vizvári Mariska vendégszer- plését, melyet a jövő héten befejez. E héten csak dolovai Jób Vilmát játssza, holnapután, csütörtökön pedig Francillont, melyért a mult- kor a sajtó és a közönség egyaránt nagy el- ismerésben részesítette.

* Nemzeti színházi hírek. Hegedüs Gyula, a Vigszínház kitünő művésze és a Nemzeti Szin- ház intendánsa között a szerződötést illetőleg megállapodás jött létre. Hegedüs a napokban aláírja a szerződötést s 1901. július 1-től fogva tagja lesz a Nemzeti Színháznak. A „Magyar- ország” ama híre, hogy április elsejétől Feste- tich Andor gróf megválik a Nemzeti Színház- tól s Várady Antal lesz az utódja, nem felel meg a valóságnak. Tény az, hogy Festetich igazgató ez év augusztus hónap 31-én, szer- zötöttetése lejártával távozik, de hogy ki lesz az új igazgató, még mindig kétséges. Szó volt arról, hogy Várady lesz Festetich utódja, de ezt a tervet elejtették. Kombinációban vannak Ditrői Mór és Somló Sándor.

Állandó versenypálya Aradon.

— A verseny-egylet közgyűléséből. —

Arad, február 20.

Érdekes eszmét pendített meg ma az aradi verseny-egylet. Zselénsky Róbert gróf hajlandó- nak mutatkozott arra, hogy Sofronya alatti bir- tokából egy tekintélyes darabot kihalásztat, melyen az egyesület díszes állandó versenypályát rendezne be. A terv már annyira megérett, hogy két év múlva ezen az új pályán tartják meg a futamokat. A versenypályán a siófoki löversenyter mintájára állandó tribünöket fog- nak építeni, úgy szintén totalizateurt és bu- fet-t. A közönségnek sokkal kényelmesebb lesz majd kijárni az új versenyterre, mert a köz- lekedést külön vonat kezvetíti, mely egészen a tribünök előtt fog megállani. Egy koronáért oda és vissza szóló vasuti jegyet kap a ver- senyre kimenő közönség s mindjárt induláskor megválthatja a verseny-kártyákat is.

Az is érdekes, hogy a verseny-egylet már az idén három napos futamot rendez, október hó 26-án, 27-én 28-án. Az első nap kizárólag ügötő-versenyek lesznek, gazdag és változatos programmal.

Mindezt a verseny-egylet választmányi ülése határozta el, melyet a ma délelött 10 órakor lefolyt közgyűlés után tartottak az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár igazgatóság nagyter- mében.

A közgyűlésen Károlyi Gyula gróf akadá- lyoztatása miatt Urbán Iván elnökölt. Jelen vol- tak Abaffy Emil, Friebeisz Miklós, Heinrich Sándor, Sármezey Manó, Urbán Péter, Fejér József, Czárán János, Blaskovich Erneszt, Probszt Mihály, Kövér Lajos, Sármezey Akos, Dániel Endre, Paykert Henrik, ifj. Kintzig János, Szal- lay Antal, Vajda Lajos, Jakabffy Dezső és Per- sa Péter titkár.

Urbán István elnök üdvözlölte a jelenvol- takat s megnyitotta a hatodik évi rendes köz- gyűlést. Persa Péter titkár felolvasta az igaz- gatóság évi jelentését, a mely konstatalja, hogy a most mult évben erkölcsileg és anyagilag fokozódott az egylet sikere. Az erkölcsi siker főleg abban nyilatkozott meg, hogy az istá- tulajdonosok élénken érdeklödtek az aradi lö- versenyek iránt s így az egyes futamokban szép mezönyök indulhattak. A jelentés további része körülményen beszámol a tavalyi meeting lefolyásáról. Az egyesület vagyona is jelenté- kenyen gyarapodott a mult évben. Az összes bevétel 19,181 frt, 22 kr., a kiadás 14,304 frt, 94 kr. volt, maradvány az év végén 4876 frt,

28 kr., mi az 1898-ik évi 3413 frt, 38 kr. mar- radvánnyal szemben 1462 frt. 92 krnyi sz- porulatnak felel meg.

A jelentés megemlékezik arról a vesz- ségről, mely az egyesületet Károlyi Tibor gróf főrendiházi elnök lemondásával érte. Az ő helyébe elnökké fiát, Károlyi Gyula gróftól választotta meg az egyesület. A rendes tagok közül a mult évben négyen hunytak el: Almássy Kálmán gróf, Károlyi Ferencz gróf, Szacsuay Béla és Verzár Gyula dr. A közgy- lés ezek elhunyt feletti részvétének jegyzé- könyvileg adott kifejezést. A tagok száma f- lülhaladja a kétszázat.

A közgyűlés a jelentést örvöndetesen vet- tudomásul s Heinrich Sándor indítványára jeg- zökönyvi elismerést és köszönetet szavazta buzgó munkálkodásukért Urbán Iván alelnök- nek és Persa Péter titkár-pénztárosnak.

A számvizsgáló bizottságba Andrányi Károlyt, Sármezey Endrét és Apór Pétert válas- tották be.

Végül a tisztújítás következett, mivel alapszabályok értelmében az intéző bizottság a választmány mandátuma lejárt. A választá- Dálnoki Nagy Lajos alispán vezette.

Elnök lett újból Károlyi Gyula gróf, alelnök Urbán Iván, titkár és pénztáros Persa Péter. Választmányi tagok lettek: Ifj. Blaskovich Er- neszt, Biró Albert, Breda Viktor gróf, Dálnoki Nagy Lajos, Dániel Endre, Daniel Dezső, Degenfeld Imre gróf, Fejér József, Friebeisz Mi- klós, Hendrey Pál, Károlyi Tibor gróf, ifj. Kintzig János, Kövér Lajos, Olasz Elemér, Paykert Henrik, Purgly János, Purgly László, Róna- ernő, Sármezey Manó, Solymossy Lajos bár- Takácsy Sándor dr., Urbán Péter.

Az esküdtszék második napja.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 20.

A mai napon másodszor ült össze az aradi esküdtszék s másodizben hozott ítéletet a po- gárok bírósága. A közönség érdeklödése ma is élénk volt s a nagyterem padjai mind- telve voltak a tárgyalás során, ami pedig nag- kitartást jelent, lévén a reggel 9 órakor ke- dödő tárgyalás vége, közben a déli szünet este 8 órakor.

A főtárgyalási tanács elnöke Fábian Laj- os dr. volt, tagja: Köller János és Földes Ján- os bírák, Seres Barna aljegyző, mint jegyzököny- vezető. A vádhatóság részéről Domokos Lás- zlo kir. alügyész, mint védő Kertész Miksa dr. j- lentek meg.

A vádlott Maris Juon Borosjenő 1900- vasuti munkás volt, kit az a vád terhelt, hogy Nécza Juonra emberölési szándékból rálőtt s karján találta. Érdekes, hogy a tárgyalás meg nem jelent, sértett Nécza nélkül folyt.

A tárgyalás elején az esküdtek kisorsolás- ejtették meg, melynek eredményeként az esküdtek lettek: Prolich István kereskedő, R- vasz Imre fényképész, Vajda István dr. ügy- véd, Ring Lajos gyógyszerész, Juhász Istv- lakatos, id. Palkó Ferencz földmives (Boros- bes), Vinter Adolf ügyvéd, Ardeleán Kor- ügyvéd (Kisjenő), Fleischer Adolf vasbutorg- ros, Guttmann Henrik kereskedő, Braun M- kereskedő, Somló Ármán dr. ügyvéd; pótl- küdtek: Vizer Lajos ügyvéd, Joanovits An- szücs.

Mint orvos szakértők, megjelentek: J- recz Gyula dr. és Auszterweil László dr. t- vényszéki orvosok, mint fegyver szakértő: J- lász János puskaműves. Mint román tolmács k- vetítette a román nyelven beszélő vádlottal tanukkal az értekezést Suciu János dr. ügyv-

Máris Juon vádlott, vézna termetű rabruhá, inkább gyerek, mint legény. Elismeri, hogy rálőtt Néczára, de tagadja, hogy előre megfontolt szándékkal. Állandóan revolverrel járt, mert örökös csufolták, bántalmazták a legények, főképen Nécza és társai s ő elhatározta, hogy a bántalmak ellen majd megvédelmezi magát a fegyverrel. Ugy bántak vele a legények, mintha a falu bolondja lenne s különösen a szüre miatt csufolták, nem egyszer körül is fogták, hangosan kiabálva:

— Vágjunk le egy darabot a szűrüből.

Nécza volt a legfőbb üldözője s egy alkalommal meg is verte, hogy 10 napig beteg volt utána. Mikor a lövés történt, 1899. szeptember 17-én, Nécza a Kerényi-féle korcsmában ült s mikor őt meglátta, felkapott egy pálinkás üveget s azzal fenyegette. Máris, látva, hogy újra kezdődik a gunyolás, a folyton nála levő revolverét előkapta s a legényre lőtt. A golyó Nécza karját találta.

A tanúk vallomásainak arra kellett világót vetni, hogy Nécza nyugodtan ült-e az említett alkalommal, vagy tényleg ingerelte Márist. Azaz a vádlott csak a fenyegetésre lőtt, vagy gyilkos szándékkal jött-e Nécza után.

Sutyó György földmives, tanu a Kerényi-féle korcsmában Nécza mellett ült, de csak a lövés zajára tudta, hogy meglőtték. Nem látta, hogy Nécza megfenyegette volna, Márist, de hogy tudtán kívül ez nem történhetett meg, arra sem mer megesküdni.

Bucz Pável tanu hasonlóképen vall.

Fehér Juon községi rendőr arra nézve ad lényegtelen felvilágosítást, hogy mint vallott Máris a letartóztatásakor.

Következett a szakértők véleménye: *Halász János* puskaműves leteszi a szakértői esküt.

Az orvos szakértők kivonultak tanácskozásra, majd *Parecz Gyula* dr. mondja el véleményét, mialatt *Aussterweil László* dr. a melékteremben köteles tartózkodni.

Parecz dr. elmeztart nem lát a vádlotton, de konstatálja, hogy visszamaradt gondolkodású, műveletlen, gyenge észjárású.

Aussterweil László dr. az elmezavar jelét nem észleli a vádlotton, kinek elhanyagolt intelligenciájához mért, megfelelő gondolkodása van.

Halász János fegyverszakértő, megvizsgálva a bűnjelet, egy rossz, rozsdás hatlövetű revolvert, kijelenti, hogy azzal löni lehetett, de biztosan czelezni alig.

Elnök ezzel, 1 órára járván az idő, a tárgyalást délutáni 3 óráig felfüggeszti.

Délután, újból megnyilván a tárgyalás, az ügyész indítványozza Nécza sérülése gyógytartamának megállapítását.

Aussterweil László dr. helyesnek tartja a borosjenői orvosi véleményt, mely szerint a sérülés 8 és 20 nap között gyógyulhatott.

Domokos alügyész megteszi indítványát az esküdtek elé terjesztendő kérdésre vonatkozólag. A kérdésben az foglaltatik, hogy bűnös-e a vádlott emberölés kísérletében?

Kertész Miksa dr. védő két kérdésre tesz indítványt: 1.) bűnös-e a vádlott súlyos testi sértés vétségében? 2.) ha igen, forog-e fenn a vádlottonál oly elmebeli fogyatékoság, mely a cselekmény beszámíthatóságát kizárja?

A törvényszék visszavonul a kérdések megállapítására. A kérdéseket hosszabb tanácskozás után, módosítva, megtoldva, a következőkben terjeszti az esküdtek elé:

1. Bűnös-e Máris Juon abban, hogy 1899. évi szeptember hó 17-én Borosjenón a Kerényi-féle korcsmában Necza Juont szándékosan — de szándékát előre nem fontolva — megölni akarta s a szándékolt büntetést az által, hogy közelről revolverével meglőtte: megkezdette, de be nem végezte, mert az okozott sérülés folytán a halál nem következett be?

2. Ha nem:

bűnös-e Maris Juon abban, hogy Necza Juonra 1899. évi szeptember 17-én revolverrel reá lőtt és ezáltal annak testét szándékosan, de ölési szándék nélkül, bántalmazta, akként, hogy neki 8 napnál hosszabb, de 20 napnál rövidebb gyógytartamot igénylő sérülést okozott?

3. (Csak az első és második kérdésre adott igenlő válasz esetében.)

Meg volt-e Máris Juon elmetehetsége zavarva, e miatt akarátának szabad elhatározási képességével nem birt akkor, midőn 1899. évi szeptember 17-én Máris Juon Necza Juont meglőtte.

4. Jogos védelemmel volt-e akkor Máris Juon, mikor Necza Juont 1899. szeptember 17-én Borosjenón a Kerényi-féle korcsmában revolverrel meglőtte.

Domokos László kir. alügyész tartotta meg ezután vádbeszédét, melyben bizonyította, hogy a vádlott tettében meg volt az emberölési szándék. A lövéssel ölni akart s csupán a véletlen okozta, hogy nem ölt. Nem lehet tettét másképpen magyarázni; hiszen közvetlen közelből, veszedelmes fegyverrel sértette meg Néczát. Jogos önvédelem esete nem forog fenn. A vádlott épelműségét pedig megállapítja az orvosi vélemény. Hosszas, jogi érvekre támaszkodó beszédet azzal fejezi be, hogy a vádlottat szándékos emberölési kísérlet büntetésében látja bűnösnek.

Kertész Miksa dr. védő emelkedett ezután szólásra.

— Egy legénykorban levő, de fejletlen s gondolkodására nézve gyermek-ember áll Önök előtt — kezdte — a legsúlyosabb vád alatt, melyre büntető-törvénykönyvünk évekre terjedő fegyházbüntetést szab.

Lelkem felháborodik a gondolatra, hogy e szerencsétlen gyermek, a vád indítványa szerint ítéltessek el, hogy cselekedetéért, mely nagyobb rázkódást a jogrendben, embertársában nagyobb kárt, fontosabb sérülést elő nem idézett, a fegyház kapuja mögé évekre elzárassék, és hogy reátegyék a súlyos fogság szemfödélét abban a korban, melyben nyilni kezdenek az élet virágai, vigaszt nyújtani az élet örömei, azon állandó sanyarúsággért, melyben vádlott társadalmi osztályának a két keze után élő napszamos osztálynak, oly nagy része van.

De megnyugtát a tudat, hogy önök, mélyen tisztelt Esküdtek uraim, élni fognak a joggal, azon magasabb szabadságukkal, hogy nincsenek kötve a §. rideg betűihez, hanem hallgathatnak a legmagasabb bírónak, szívüknek szavára is, hogy a jogszabályok mellett mélegbe teszik a társadalmi tapasztalatnak, az emberi szeretetnek és a polgári okosságának sugallatából eredő döntő súlyu érveket is.

A védők nimesterének utmutatását követve, figyelemmel olvastam az orvosi szakvéleményt, a bűnper iratait, a vádlott előéletére és jelen ügy előzményeire vonatkozó feljegyzéseket és mindebből azon meggyőződést merittem, hogy vádlott egy gyengeelméjű, cselekedeteiben beszámíthatatlan egyén, kit a jogrendbe ütköző tetteinek elkövetésére egy kóros folyamat ösztönöz, hajt kerget ellenállhatatlanul.

Az orvosszakértő urak ugyan ép elméjünek mondják vádlottat, de az orvosi szakvélemény az elmekortan terén a legmegbizhatóbb. Mert, mint egy kiváló elmeorvos tanítja — a pszichiatriai betegvizsgálat híján van minden mechanikus módszernek a kórtűnetek legnagyobb része a szokott orvosi vizsga keretén kívül fekszik és inkább a tapasztalatnak, észlelésnek a tárgya.

Es mert az elmebetegség inkább a magaviselemben, beszédben, külső ténykedésben jelentkezik, bizonyos fokban mindnyáján megfigyelhetjük az erre való jelenségeket.

Hosszassan beszél ezután a vádlott gyenge elméjéről, mely miatt annyi csufolódásnak volt kitéve. Ez az öt kísérő folytonos guny volt az ő kálváriája. Ez vitte arra, hogy a védekezésre fegyvert hordjon magánál s ez vitte arra, hogy a gyenge eszével járó megfeledkezésben Néczára lőtt. Ezután czáfolja azon vádat, hogy Márisnak ölés volt a szándéka. Erre semmi bizonyíték sincs, sőt minden arra mutat, hogy csupán meg akarta sebezni Néczát. Hivatkozik a kuriai gyakorlatra, mely bizonyíték nélkül nem mondja ki az emberölési szándékot. Végül így fejezi be beszédét:

A letűnt idők sötét századaiból égbekiáltó, vér-fagyasztó történeteket olvasunk, hogyan bántak az elmebetegekkel: kínos sanyargatás, fogság, sőt halál várt rájuk.

A modern igazságszolgáltatás szánalommal tekint e betegekre és kínzás helyett ápolásban részesíti és fegyház helyett felügyelet és megfigyelés alá helyezi őket.

Ha sikerült önöket meggyőzni e szánalomraméltó gyermek betegségéről, beszámíthatlanságáról, ha azt tartják, hogy bár egy kóros állapotnak legkisebb fokában is szenved, úgy mentsek fel őt ezért, ha pedig azt hiszik, hogy ép elmével bír, hogy ki fogja tanítani a börtön, úgy szíveljék meg atyai

indulattal, emberszerető lelkük egész melegeivel, hogy „nagy mester a fogság szenvedése, minden órát századokra nyújt.”

Ha képes belátni tettének jelentőségét, ha elmejére hat a büntetés, úgy elég tanítás volt e gyermeknek a félévi vizsgálati fogság.

Adják vissza neki szabadságát, adják vissza neki az ifju kor életét. Része volt már a megtorlásban, legyen része a javulásra térítő nagylelkű kegyelemben is.

Kérem a védenczem felmentését.

A nagyhatású, főképen az érzelmeket megragadó beszéd, mely emellett nagy jogászti tudásra is vallott, élénk visszhangra talált a tárgyalási terebemben.

Elnök ezután megadta az esküdteknek a jogi kitanítást, mire ezek nevében negyed órai tanácskozás után választott főnökük: *Vinter Adolf* a következőkben jelentette be a négy kérdésre adott verdiktet:

1. Nem.

2. Hét szónál többel igen.

3. Nem.

4. Nem.

Ez azt jelentette, hogy a vádlottat súlyos testisértés vétségében találták bűnösnek.

Erre visszavonult a törvényszék s hosszabb idő után kihirdette az ítéletet, mely Máris Juonra súlyos testisértés vétségéért — minden súlyosító, vagy enyhítő körülmény tekintetbe vétele nélkül — 5 havi fegyház büntetést és 10 Lórana pénz bírságot szabott. A fegyház büntetés a vizsgálati fogság betudásával kitöltöttnek vétetik.

Semmiségi panaszszal senki sem élvén, az ítélet jogerős s a vádlottat nyomban szabadlábba helyezték.

Ezzel a tárgyalás esti negyed 9 órakor véget ért.

EGYESÜLETI ELET.

(*) Az aradi vendéglősök és kávéosok szokásos társas estélyüket holnap (szerdán) este 9 órakor *Streidt* Ferencz Orczy-utcza vendéglőjében tartják meg. E társas estélyben az Aradon tartandó országos kongresszus képezi megbeszélés tárgyát s a múlt héten tartott összejevetel határozata szerint szívesen látott vendégek azok is, kik a társulatnak nem tagjai, sőt ez estélyre meghívják a pinczér egyeslet elnökségét is.

SPORT.

+ Az aradi kerékpár-klub f. hó 21-én, szerdán fél 9 órakor a Deák Ferencz-utca 5. szám alatti klub-helyiségben választmányi ülést tart, a mely után fontos tárgy értekezlet következik. Az elnökség felkéri a klub tagjait, hogy ez értekezleten minél nagyobb számban megjelenni szíveskedjenek.

Robbanás egy kórházban.

— Az Aradi Közlöny telefon értesülése. —

Arad, február 20.

Nagy szerencsétlenséget jelentenek Nyitarról. A szerencsétlenség színhelye egy kórház, tehát annál inkább megdöbbentő az eset, mert az áldozatok tehetetlen betegek, kiknek gyógyulás helyett, kínzó betegsükhöz újabb baj jutott, néhánynak talán órák kérdése az életben maradása.

A szerencsétlenséget az okozta, hogy a kórházi fürdő-szoba kályhája felrobbant s a levegőbe repült. A robbanás oly nagy volt, hogy majd az egész épület össze nem dült tőle. A falak megrepedtek, beomlottak, a tető több helyen felszakadt. A betegek a falhoz vágódtak, több az omladékok alá került.

Akiknek elég erejük volt, kifutott a szokákból a szabadba, de sokan nem tudtak mozdulni ágyukból s iszonyu félelmet állottak ki. A betegeket ápoló apácák éppen a kápolnában tartózkodtak, mikor a robbanás történt s ők is ijedten tódultak

kifelé, s összevegyültek az udvaron tolongó öltözetlen betegekkel.

A kórház betegei közül többen megsérültek, közülök ketten *életveszélyesen*. Roszszul jártak azok, kik éppen fürdőre várakoztak, mert a *közönlő forró víz összeégette őket*.

Hogy miként támadt a robbanás, biztosan nem tudják ezideig. Bizonyára a kályha fűtésére használt szén közé keveredett még a bányában valami robbanószer, talán *dinamit* s ez okozta a szerencsétlenséget.

Tizenkét búr Budára tart . . .

— Eleven búrok a látóhatáron. —

Arad, február 20.

Ők jönnek! Ők jönnek! A búrok jönnek!

Tizenketten jönnek. Nemsokára Budapesten lesznek, aztán *Aradra* kerülnek, aztán meg Szegedre, Debreczenbe, Temesvárra, minden-hova, ahol bur-barát magyarok találhatók Kárpátoktól az Adriáig.

Tizenketten jönnek, — de azért nem deputáció ők, a mely a rokonszenvet jön megköszönni nekünk, a kik vagy egy esztendő óta jobban bizunk az ő sikereikben, mint Krüger a bibliában. Ők tizenketten pénzért jönnek. — Lehet, hogy a háboru felsegélésére, de sokkal inkább lehet, hogy saját becses vagyoni állapotuk javára. Mert a generálist, aki az egy tuczat burt vezet, — impresszáriónak hívják.

Muzsikus banda a Budapest felé közelegő bur csapat. Zeneszó mellett váltják apró pénzre a világ rokonszenvét. Elsőben Párisban léptek fel. Ott igen jó dolguk volt. Párisban ugyanis egy negyed századot meghaladó idő óta a megvetés és gyűlölet maximumát a német névvel jelölték; az utolsó időben azonban a németnél is nagyobb gyűlölettel környékezik az angolokat. A búrokat ennél fogva nagy lelkesedéssel fogadták, s a mulató, amelyben muzsikáltak, estéről-estére megtelt közönséggel. A transzváli nóták egy-egy kis tüntetésre is alkalmat adtak a búrok mellett, az angolok ellen, s ez pénzértékben egész csinos summát tett ki.

Párisból Berlinbe ment a bur banda. Ott a párisi sikerek már igen jó ajánlat voltak, s ráadásul a búrok iránt való rokonszeny is segített hangulatot csinálni.

Nem sokáig maradtak azonban Berlinben. Siettek onnan tovább. Annyira tartóztatták őket, hogy utóbb is avval a kifogással szöktek meg a nagy szeretet elől, hogy most már visszatérnek a harctérre a hazáért élni-halni.

E helyett azonban mégis a bécsi Práter-Coloseumba utaztak, s ott muzsikálják most is a Krüger nótáit, amelyekre ő sirva-vigadni szokott. És most Bécsből Magyarország felé próbálkoznak. Egyelőre Budapesten szeretnék a sátorfájukat felütni, azután a viléket keresnek fel. Nekünk is lenne hozzájuk szerencsénk.

. . . Hogy igazat szóljunk, nem nagyon kívánczok utánuk. Ezek az üzletben utazó búrok egy kicsit gyanusak. Utóbb is ki fog derülni róluk, hogy — angolok, akik bur cégér alatt gyűjtik a kincset a búrok ellen. Szóval a tizenkettő legjobb esetben is csak afajta gyászbur. Mert aki igazi bur él, az most Bloemfontein, meg Kimberley alatt van, s nem vándorol európai orfeumokban.

HIREK.

— **A király beteg.** A királyt könnyű meghülés gátolta meg gödöllői vadászati kirándulásában, a melyre már minden rendelkezés meg-

volt téve. A gyöngékedés azonban szerencsére hamarosan megszűnt s ő Felsője tegnap már általános kihallgatások fáradoalmainak is alávetette magát. Köhögése miatt azonban pár napig még a szobát nem hagyhatja el s ezért elmarad máról a párisi kiállítás művészeti tárgyainak az iparművészeti muzeumban való mngtéskintése is.

Ha a király jobban fogja érezni magát a magyar királyi Opera pénteki előadásán, amelyen Máder Raulnak She című balletje kerül színre, az udvar is megjelenik. A királyon kívül *Mária Valéria* főhercegnő és férje, Szalvator Ferencz főherceg nézik meg az előadást. A balletet, hir szerint, az udvar kívánságára tüzték előadásra.

— **Goldis püspök Nagyváradon.** *Goldis* József aradi görög keleti püspök vasárnap Budapestről Nagyváradra utazott. *Goldis* püspök a fővárosban a miniszterelnöknél volt kihallgatáson, Nagyváradon pedig részt vett a gör. keleti szentszék ülésén, melyen az egyház folyó ügyei kerültek tárgyalásra. A püspököt a szentszéki ülés egész délelőtt elfoglalta, úgy hogy látogatásokat sem tehetett, délután pedig Rontóra kocsizott, ahol pár napig marad, azután székhelyére, Aradra jön vissza.

— **Arad jelöltje az autonómiai kongresszusra.** A rom. kath. autonómiai kongresszus kegyuri helyei közül *Eszterházy* Pál herceg halálával egy megüresedett. A csanádi püspök útján a hercegprimás most felszólította *Aradvárosát*, hogy márczius 15-ig jelentse be jelöltjét a helyre.

— **A premontreiek új koadjutora.** *Nátafalussy* Kornél lemondása folytán a premontrei szerzetesek új koadjutort választanak a beteg jászói prépost mellé. Mint tudósítónk táviratozza, a rend ma tartott értekezletén *Takács* Menyhért kassai, *Károlyi* Iván nagyváradai és *Fábry* Emil budapesti rendtagot jelölte. E három közül fognak választani nagygyűlésükön.

— **Sallai Béla dr. temetése.** Ma délután fé 4 órakor kísérték utolsó útjára *Sallai* Béla dr-t. A gyász-pompától sötétlő ravatalos szobában sűrűn egymás mellett feküdtek a szebbnél-szebb koszorúk. Három óra felé már alig volt hely a tágas udvaron. A későbbben jövőknek vagy künn az utcán, vagy a József főherceg-uton kellett állást foglalni. Megjelentek a gyászszertartáson mindazok, kikkel egy sorban működött a megboldogult. Ott voltak az *Aradi első takarékpénztár* igazgatói, felügyelő-bizottsági tagjai és tisztviselői teljes számban *Ottenberg* Tivadar vezetése alatt. Jelen voltak a zenede tanárai és tanárnői *Krispin* József vezetése s a *Sbhreyer-konzervatorium* tanárai és tanárnői *Schreyer* Harry vezetése alatt. A gyászszertartást *Nits* G. Pál házfőnök celebrálta fényes papi segédlettel. Az impozáns temetésen képviselve volt Arad társadalmának minden osztálya. Városunk legelőkelőbb emberei követték a halottas kocsit. Az óriási tömegben, nagy tolongásban a következők neveit sikerült feljegyeznünk:

Andrényi Károly, Avarffy Ferencz dr., Bing Vilmos, Bogdán Virgil, Böhm Adolf, Bohus István báró, Bánhidly Antal báró, Dániel László, Domonkos József, Dálnoki Nagy Lajos alispán, Domány József, Dániel Kálmán, Deutsch Andor, Fényes Dezső, Friebeisz Miklós, Fábrián László főispán, Fetter Géza, Gallu József, Halmay Andor, Heinrich Sándor, Hász Sándor, Hegedüs László, Hermann Gyula, Hánn Alajos, Inkei Emil, Issekutz Károly dr., Kabdebo ezredes, Köpf János dr., Kilényi János, Klein Ignác, ifj. Kintzig Ferencz, Kohn S. N., Lustig Adolf, Lusztig Armin, Müller Károly, Meszlényi Antal dr., Mayer Miksa, Nyiró Géza, ifj. Nachtnébel Odön, Natlland Bernát, Nemess Zsiga dr., Nikolits Péter, Neuman Dániel, Otrubay Gyula orsz. képvis. Ottenberg Tivadar,

Páris Lajos dr., Péterffy Antal, Reicher Károly, Révész Adolf, Robitsek Agoston dr., Reicher Ferencz, Salacz Gyula polgármester, Szél Ernő, Shartner Sándor dr., Sófaly György, Szojka József, Stauber József szerkesztő, Szathmáry Gyula, Szalay Károly, Szontagh Gyula, Sarlot Domokos főkapitány, Schuster Illés, Schuster Henrik dr., Tisch Mór dr., Tedeschi Viktor, Tagányi István, Varjassy Arpad, Vuia dr., Varjassy József, Varjassy Lajos, Vajda Lajos, Wadowsky Gusztáv, Weisz Sándor stb. stb.

A kopersót és a virág-kocsit borító koszoru feliratának jegyzéke a következő:

Mindenemnek — Eszter, Kedves jó apácskájának — Gyuri fia, Imádott apácskánknak — Ilna, Ete, Gyurka, Szeretett jó fiának — Édes anyja, Szeretett jó vejének — Apósa, Szeretett kedves rokonának — Liptay-család, Feledhetlen jó sógorának — Ilna és Kálmán, Mély fájdalommal szeretett Bélánknak — Hermin és Pista, Nyugodjál békében — Ida és Sándor, Szeretve tisztelt és feledhetlen Bélánknak — Zoltán, Hajnalka, Szeretett keresztatyjának — ifj. Varjassy Lajos, Szeretett unokatestvérünknek — Otrubay Károly és családja, Felejthetetlen igazgatótársának — Az első aradi takarékpénztár igazgatósága, — Letzte Gruss! — Elmauer, A nemes zenepártfogónak — Schreyer-konzervatorium, Szeretete jeléül — Henri, Guszti, Felejthetlen Béla bátyánknak — Mancsi, Misi, Felejthetlen elnökének és pénztárnokának — A szegény tanulókat segélyező-egyesület, Kegyelete jeléül — Az aradi első takarékpénztár tisztviselőjára, Kegyelete jeléül — Baba, Erdemius igazgatójának — az aradi kaszinó-egyesület, Szeretett elnökének — a zenekedvelők egyesülete, Örök szeretetünkben élni fogsz Isten veled — Feri, Terka és gyermekeink, Kegyelete jeléül — a zenede tanárai, Isten veled szerető sógorunk — Gizi és huga Lenke.

A temetés impozáns pompája *Csrtak* Károly temetésrendező vállalatának sikere.

— **Dessewffy püspök körlevele.** *Dessewffy* Sándor csanádi megyés püspök ez idei második körlevelét ma küldte szét az egyházmegye papságának. A körlevél első helyen megemlékezik a pápáról, a kinek nevében *Rampolla* bíboros köszönetet mond a küldött diszes schematizmusért. A szokatlan ~~hosszú~~ klerus belügyei érdeklő intézkedések és értesítések utána már közölt változásokat a klerusban, a koronaértékben való kötelező számítás behozataláról ad hirt s végül az ujonnan megjelent egyházi közlönyöket ajánlja a papság figyelmébe.

— **Andréet megölték.** Az már körülbelül bizonyosnak látszik, hogy *Andrée* elveszett, de hogy hol és, hogyan arra nézve egyre több kombináció kerül forgalomba. Ma — mint tudósítónk táviratozza — a *Berliner Local Anzeiger* közöl egy stockholmi táviratot, mely azt jelenti, hogy Grönlandban a múlt tavasszal két fehér ember szállott le léggömbön, az eszkimók azonban ezeket az elkényszeredett, elgyengült embereket megölték. Valószínűnek tartják, hogy a két léghajós *Andrée* és utitársa volt.

— **Simát körözik.** A Csongrádmegyei Hirlap a lap élén, a lap egész szélességében közli a következőket:

Sima Ferencz a fogházbüntetés elől megszökött. Elfogatási parancs ellene ki van adva. Országos körözése el van rendelve . . . Gyere haza Sima Ferencz!

A körözést *Sima* ellen a kun-szent-mártoni járásbírótság bocsátotta ki.

— **Pusztító vihar Fiumében.** Fiumében — mint tudósítónk távirata jelenti — rettenetes vihar dult ma. Evek óta nem emlékeznek olyan istenitéleti időre, mint a mai volt. Az iszonyatos szélvész több emeletnyi magasságra verte fel a tenger hullámain, úgy, hogy a hajók bent az öbölben is a legnagyobb veszedelemben forogtak. A parttól távolabb kikötött vitorlás hajókat elszakította a vihar a bójáktól s nekiverte a mólóknak. A kikötőben volt gőzösök két ilyen vitorlást megmentettek a pusztulástól, s bevontatták a zártabb vizekre, a *Gattio* nevű görög háromárbozost azonban a hullámverés a torpedó gyárnál a szárazföldre kihajította. — A városban rettegetve gondolnak arra, micsoda

rombolást végezhetett a vihar kint a szabad tengeren, mikor a kikötőben ilyen ellenállhatatlan erővel pusztíthatott. Egyelőre azonban gondolni sem lehet arra, hogy a kikötő gőzösei a nyílt tengerre merészkedjenek a helyzetet megtekinteni.

— **A vasutasok pótdómentessége.** *Hegedüs* Sándor miniszter törvényjavaslatáról ma terjesztette be — mint tudósítónk táviratozza — a képviselőház pénzügyi bizottsága a jelentését. Avval kezdődik ez a jelentés, hogy a bizottság a vasutasok és állami vállalatoknál alkalmazottak helyi adójának törlésére vonatkozó törvényjavaslatot általánosságban elfogadta. Azonban azt a változtatást tette a bizottság, hogy az 1898. január 1-ét megelőző és 1899. december 31-ét követő időben előirt köztartozások törlesztésére, ellenben az 1898. január 1. előtt hozott jogerős bírói ítélet alapján esedékessé vált köztartozások továbbra is kötelezik az illetőket, azokat megfizetni tartoznak. Könnyebbségükre azt az intézkedést állapították meg, hogy a hátralékot öt év alatt törleszthetik. A javaslat ellen beadott kérvényekre nézve a bizottság azt indítványozza, hogy azokat helyezték irattárba.

— **Az új képviselő afférje.** *Molnár Jenő* dr. Szentés város országgyűlési képviselője ma a képviselőházi ülés alatt provokáltatta *Hentaller* Lajos képviselőt az E-sben megjelent következő szerkesztői üzenetért:

Egy Dienes-párti választó. Szentés. *Hentaller* Lajos országgyűlési képviselő, lapunk belső dolgozóitárs, hozzá intézett levelezőlapjára a következőket válaszolja önnek: „Levelezőlapjának igaza is van, nincs is! Igaza van, mert *Hentaller* tényleg mondta Szentésen, január 7-én, hogy *Molnár Jenőt*, ha a szentesiek megválasztják, a képviselőház folyosóján tetteleg inzultálni fogja. Mondta abban a felháborodásában, hogy *Molnár Jenő*, *Sima Ferencz* és a többiek *Ugron Gábort*, *Polónyi Gézát* és *Pázmándy Dénest* a szabad szolásban megakadályozták. De nincs igaza az ön levelezőlapja többi részének. Mert *Ugronék* kibékültek *Molnár Jenővel*. Elsőnek ölekezett vele össze az a *Polónyi Géza*, aki H. L. kijelentésére odafordult hozzá s ezt mondá: „Csatlakozom hozzád!” Nemcsak, de később a *Petőfi-szálló lépcsőházában* ez a csokolódzó *Polónyi Géza* egyenesen e szavakat mondta: „Kiverem *Molnár* a képviselőházból!” No hát kérem! Miért kívánja ön azt, hogy H. L. *Ugronistá*bb legyen magánál az *Ugron* pártnál, sőt magánál *Ugron Gábornál*, akinek pártjába belépett *Molnár Jenő*? De különben is: vannak emberek, akiknek van érzékük a sértés iránt. Mások nem reagálnak semmire. A tettelegességgel való fenyegetés ugyanis egyenlő a tettelegességgel. Tehát nem *Hentaller* az oka, ha *Molnár Jenő* „képviselevé választása után” zsebre dugta azt a sértést, amelyet, lévén az feltételes, csak a mandátum szerzett meg neki.“

— **A szultán Berlinbe költözik.** Párisi diplomáciai körökben beszélnek — táviratozza tudósítónk — hogy a szultán legközelebb lemond s ott hagyja trónját s vele együtt *Konstantinápolyt* és egész *Törökországot*. Aranyra váltja magán vagyonát s állítólag *Németországba*, *Berlinbe* költözik, ott kezd nyugalmasabb új életet. A lemondás oka a szultán tarthatatlanná vált helyzete. A trón körül folyó örökös küzdelmek, tükös összeesküvések, s az a mérhetetlen romlás, a mely a *Bosporus* partján urrá lett, kényszerítő erővel nehezedett a szultánra, — a hír természetesen megerősítésre vár.

— **Izgalmas jelenet a villamoson.** A legborzasztóbb haláltól menekedett meg tegnap este tájban a fővárosban *Gunszt Alfréd* biztosító hivatalnok. A nyugoti pályaudvar felől jött a villamossal és az *Erzsébet-körut* *Wesselényi-utcai* részén akart leszállani. A kocsis zsufova volt utasokkal, a kalauz az előrészen osztogatott jegyet és így a kötelező megállás után innen adta meg az indulásra a jelzést. Abban a pillanatban, amikor a kocsis indulni kezdett, lépett le *Gunszt Alfréd*, de oly szerencsétlenül, hogy a „lelépő” vaskorlátjáról a „kapocs” valahogy beleakadt a felöltőjébe, egy darabig végighasadt, de a kapocs még sem vált ki a fel-

öltőből és a robogó kocsis magával vonzolta a fiatal embert. Az utasok látva a veszedelmet, ijedten kiáltottak a kocsis belsejében dolgozó kalauzra, de az nem hallotta a figyelmeztetést, a kocsis pedig tovább hurcolta a földön a megrémült hivatalnokot. Egy-két rémes pillanat után az egyik utas megrántotta a kocsisvezetőnek szóló csengettyüt és a kocsis megállt. A fiatal emberben kár nem esett és a nagy ijedségből magához térve, folytatta útját — széjjelhasított felöltőben.

— **Uj iparhatósági megbizottak.** A kapitányi hivatal mint első foku iparhatóság megállapította az 1900-ik évben működő iparhatósági megbizottak munkakörét. Az iparhatósági és ipartestületi nyilvántartások, iparlajstromok ellenőrzésével *Grallert Rezső* és *Brunner Béla*, a kereskedelmi és ipariskolák látogatásával: *Ruzsits István*, *Hacker Manó*, *Ralázs József* és *Ruzsonyi Endre* bizattak meg. A műhelyek látogatásával pedig az I. kerületben: *Turóczy Elek*, a II. kerületben: *Sturm Károly*, a III. kerületben: *Garai Sándor*, a IV. kerületben: *Nagy István*. A gyárakat *Fodor Zsigmond* elnökielte alatt *Kohn József*, *Steinfeld Lajos*, *Dürr Kocsárd*, *Barta Pál* és *Prág Gotthard* szemlélik meg. Az önkéntes árveréseket és végeladásokat *Geller Izidor* és *Steinfeld Lajos* fogják ellenőrizni.

— **Az irgalom háza.** Kórház lesz az „irgalom háza” még pedig azoknak a szerencsétlenek között is szerencsétleneknek, a kiket a kórházak sem vesznek már fel: a gyógyíthatatlan betegeknek. Özvegy *San Marco hercegné született Nákó Milena* alapította azt a kórházat, a melyet még az idén megnyitnak a budai hegyek között. Az irgalom háza részére *Vaszary Kolos hercegprímás* ma nevezte ki az igazgató bizottságot.

— **Magyar kir. biztosítási hivatal.** A gyökeres, alapos rendezést váró ügyek között első sorban áll a biztosítási ügy. Ez az áldásos intézmény, könnyelmű intézetek s lelketlen ügynők kezében az ország sok részében a szegény népek valóságos átkává lett. Orvendezve fogadjuk az alábbi hirt, amely arról tesz tanúságot, hogy a kormány komoly lépést tesz a biztosítási ügy rendezésére:

Február 26-ára van összehíva az a szaknácsozmány, mely az igazságügyminiszteriumban kidolgozott biztosítási törvényjavaslatról véleményt mondani hivatva lesz.

A javaslat csak 44 pontból áll s nem öleli fel az egész biztosítási ügyet, hanem a kereskedelmi törvény idevágó részének rendelkezéseit általában fentartja s csak szigorú ellenőrzést statuál.

Az ellenőrzésre új hivatalt fognak szervezni *Magyar királyi Biztosítási Hivatal* címmel.

Az új hivatal olyasféle szervezettü lesz, mint a szabadalmi hivatal, a kereskedelemügyi miniszter felügyelete alatt fog állani, de határozatait nem a miniszterhez, hanem a közigazgatási bírósághoz kell majd feleltesíteni.

Az ellenőrzés tekintetében a biztosítási hivatalnak a legmesszebb menő beleszólási és betekintési joga lesz az egyes hazai vagy külföldi biztosító-intézetek ügyvitelében.

— **Transzvál panasza a magyar lovak ellen.** Azok ellen a lovak ellen panaszkodik *Transzvál*, a melyeket magyar földről az angoloknak szállítottak Dél-Afrikába. Az utóbbi időben angol ügynökök rendkívül sok lovat vásároltak össze s a *Monte Libanon* gőzös még ma is *Fiume* kikötőjében vár indulásra a magyar lovakkal. *Leyds* dr. *Transzvál* európai ügyvivője — mint *Bécsből* táviratozzák — ma a külügyminiszterhez tiltakozást küldött az ellen, hogy az angolok lóvásárlásait megengedjék. A lovak ép olyan hadi felszerelés, irta, mint akármilyen más, s ha *Németország* tiltotta a *Krupp-cégnek* az ágyuszállítást, a monarchia sem adhat a semlegesség sérelme nélkül lovakat *Angliának*. A panaszról a külügyminiszter azonnal értesítette a magyar kormányelnököt s *Szell* intézkedett is, hogy a további lóvásárlásokat a hatóságok ne engedjék meg.

— **A bojkottált délvidek.** Szinte hihetetlen hirt kaptunk ma a fővárosból. A budapesti nagy gabonakereskedők gabona vétel tekintetében kimondták a bojkottot a délvidekre. Nem akarnak itt gabonát vásároltatni, mert némelek itt nagyon ügyelnek arra, hogy gabona-uzsorát ne üzhessenek. E nelyzet következtében a nevesebb fővárosi gabonakereskedők a napokban értekezletet tartottak, melyen alaposan megvitatták a dolgot és végül abban állapodtak meg, hogy azokról a vidékekről, ahol ezeket az ugynevezett gabona-uzsorapereket iparszerűleg üzik, semmi áron sem vesznek gabonát. Ez a gabona-bojkott főleg *Bács* és *Torontálmegyék* számos községe és kerülete ellen irányul, mely községeket és járásokat a bojkottra vonatkozó megállapodásban takszative fel is sorolnak. A gabonakereskedők ezt a megállapodást magukra nézve egyenkint kötelezőnek ismerték el.

— **Megvesztegetett képviselők.** Brüsszelből táviratozzák, hogy a szocialista képviselők kiáltványt intéztek a néphez, a melyben tiltakoznak a kamarában elharapódzott korrupció ellen. 46 exminisztert, szenátort és képviselőt neveznek néven, a kik a nemzeti banktól fényes dotációt kapnak, mert a bankszabadalom megújítására vonatkozó javaslatot megszavazták. A kiáltvány rendkívüli izgatottságot keltett s éles összeütközésekre vezetett eddig is.

— **A verkli.** Bizonyára emlékeznek még olvasóink a *Fiedler Tamás* históriájára. A szépirásnak volt egyideig tanára, aztán megvált. Nossza, meghallotta ezt egy riporter, uczzu, neki rugtatott a pazar témának és olyan egy cikket teremtett papírra, hogy aki az elolvasta, menten kiűtött rajta a jótékonyági láz. Leirta, hogy milyen szerencsétlen sorsra jutott az egykori tanár, aki ime most egy verklivel járja be végső napjaiban *Szalonta* városát.

Az első cikkekre özönével jött a többi. Hirneves írók tehetséges kezdőkkel vegyest versenyezve színezték tovább a megindító témát, a szerencsétlen *Fiedler Tamás* nyomorusága nőttön-nőtt a — papíron és kegyes emberbarátok alamizsnái zarándok utra indultak *Nagy-Szalonta* felé.

Az egykori szépiró-tanár hirt pedig terjedt messze ez országban. Mert ahol tollforgató ember van, ott ugyan ilyen kínálózó hálás tárgy megíratlan nem marad. Szépirás-tanár korában dehogy is hitte volna, hogy még valaha ilyen polczra segíti a verkli. Verklizett hát tovább szegény és fogadott egy titkárt, aki az ország minden részéből érkező adományokat beszedje.

Csak hogy nem sokáig élvezhette a dicsőségét. Akár milyen híres ember volt is, csak meg kellett halnia neki is egyszer. Meghalt.

Most aztán megkezdődött a nekrológ-ciklus. A nyomor ecsetelése után a magányos, elhagyatott kimulás vigasztalan képe. A kórügy . . . a fölrajzó emlékek . . . a végső sóhaj . . . A siri csend — stb. stb.

Ez is betelt egyszer és aztán eljött a száraz hivatalnok, aki nem szokott érzelegni, de annál ridegebb pontossággal veszi föl a leltárt. És a száraz hivatalnok konstataulta, hogy a szegény verklis négyezer forint készpénzt hagyott hátra sok mindenemű értékes ingóságain kívül.

— No meg a — verklit . . .

— **Megvizsgált gyárak.** Az iparhatósági megbizottaknak az 1899. évben megejtett szemléiről szóló jelentéseket most tette közzé *Sarlot* Domokos főkapitány. *Inokai Tóth Lajos*, *Fischer Vilmos*, *Adler Andor*, *Hubert József*, *Schütz Viktor* és *Pollák Arnold* iparhatósági megbizottak az összes aradi gyárakat megszemlélték. Szemléjük alkalmával mindenütt a legnagyobb rendet és szabályszerűséget találtak, jelentésükben kiemelik, hogy az év folyamán egyetlen kedvezőtlen mozzanat sem fordult elő.

— **Meglőtt betörd.** A budapesti külső váci-ut ma reggel izgalmas jelenet színhelye

volt. Egy betörő tolvajt elcsiptek, megverték és meglőttek. A külső vácz-ut 118. sz. alatt van egy hentes bolt. A házmester ma reggel fél 7 óra tájban észrevette, hogy a boltban, mielőtt a gazda megjelent volna, valaki idegen jár. Magához vette revolverét, fellármázta a házat s behatolt a boltba. Csakugyan egy tolvajt találtak ott, amint éppen a bolti pénztárt feszegette. A váratlan vendégek által munkájában megzavart betörő a védelmére *egy hentes kést ragadott fel*. Erre a házmester *rásütötte revolverét és csombjában találta a betörőt*. A meglőtt betörő ekkor menekülni akart, de az utcán összegyűlt nép feltartóztatta. Dulakodás keletkezett s a betörő tolvajt *alaposan elverték úgy, hogy a karja is eltört*. Rendőrök, majd mentők jöttek. A mentők bekötötték a tolvaj sebeit s aztán rendőri segítséggel a rendőrségi kórházba szállították. Az elcsipett és meglőtt tolvaj Kiss Józsefnek nevezte magát, 38 éves és foglalkozás nélküli szijgyártó. Zsebében egy tolvajkulcsot találtak.

— **Kifogott holttest.** Pécska határában a Háda alatt egy ismeretlen férfi holttestét fogták ki a Marosból. Az öngyilkosságot kizárni látszik azon körülmény, hogy a holttesten csak alsó ruha van s szíve és gyomra táján erős szurási seb látható. A főszolgabíróság intézkedett az elszállítás s boncolás iránt, megtéve a lépéseket arra is, hogy a halott kiletét és halálának körülményeit megállapíthassa.

— **A kiállítások stílusában,** betartva a rendezésnek azt a praktikus módját, mely minden egyes tárgynak beható megtekintését lehetővé teszi, föltette kényelmes bevásárlási forrásnak mutatkozik Porter Vilmos koronás áruháza Aradon, a Központi szálloda épületében. A földalatti játékaru termék praktikus értékét emeli az a körülmény is, hogy minden egyes tárgyon a legolcsóbb ár látható, tehát mindenki hajlama és tetszése szerint választhat körülmények. A kiszolgálás pontos és mintaszerű.

— **Hirtelen halál.** *Tapalka* István nagyttali születésű 41 éves nős hajókovács tegnap Budapesten az óbudai hajógyárban hirtelen összeesett és meghalt. Holttestét a boncoló intézetbe vitték.

— **Elveszett.** A kápolna-utcától a színházig elveszett egy F. M. monogramos arany sziv. Beadható a szerkesztőségben.

— **T. üzletfeleink szíves tudomására** hozzuk, hogy *Révész Nándor* könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265. sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Tudós professzor Hatvani.

— Verses színjáték 3 felvonásban, előjátékkal. Írta: Makai Emil. Zenéjét szerzette, részben összeállította: Kun László. Előadták először a budapesti Vigszínházban február 20-án. —

Hatvani István uramnak, a debreczeni kolégium mult századbeli hírneves professzorának ördöngös híre maradt az utókorra. Csudás praktikáiról, nagy tudományáról és büvészi mesterkedéséről regél a mondák egész sorozata és a büvész hatalmu tudóst elkeresztelték a *magyar Faust*-nak. Most pedig ime megiródt az első színmű is, mely ma került bemutatásra a Vigszínházban: A Tudós Professzor Hatvani. Szerzője Makai Emil, az ifju Magyarországnak ez a legkiválóbb költője.

A Makai Emil legújabb és eddigelő talán legjelentősebb műve, a *Tudós Professzor Hatvani* elé, nagy várakozással tekintettek mindenfelől. A *Faust*ot várták magyar és vidám kiadásban. Ezt Makai nem adta, de nem is adhatta, már csak azért sem, mert Hatvani professzor sokkal kisszerűbb alak a német *Faust*nál s ördöngöskedése, büvészkedése inkább csak olyan epizódszerű. A debreczeni professzor valójában nagy tudós, a ki épen csak olykor, vagy gyakran holmi tudományos tréfával ámitotta el a jámbor cziviseket, kik ezért ördögi hatalmat tulajdonítottak neki. Makai Emil finom szemmel ezt meg is látta, nem is csinált hát afele vidám magyar *Faust*ot, hanem megirt egy bájos trétát, melynek rendkívül finom a mesészővése, rendkívül finom az elmélete, mely tehát nem egészének koncep-

ciójával, hanem a finoman egymásba szőtt detailjelenetekkel a nemesebb szellemi élvezetek egy nemét nyújtja.

Makai nem az egész Hatvanit írta meg, hanem egy epizódot az ő életéből, vidámat, kedveset, azt, hogy miképpen sül föl a tudós professor, miképpen esik bele ő is az ördögötől való félelembe. Azt álmodja ugyanis, — de ő maga azt hiszi, hogy valóság, nem álom, a mit lát, — hogy lekerül a pokolba s ott kötelezi magát, hogy hinni fog az ördög létezésében s odaadja neki a lelkét, ha csodát tud tenni létezése bizonyosságául. Ez az álomszerű jelenet az előjáték: gyönyörűen, poétikusan megkomponált dolog. A darabban aztán Hatvani mindvégig ez álomlátás hatása alatt van, megrendült ereje nem mer már közelkedni az ördögökben s mikor a czivisek hozzá jönnek panaszkodni, hogy ö. dög jár a portájukon, s a gonosz valószínűen abban a vándordiákban lakozik, ki a professor urnál megszállott, ő maga is hajlik e hitre, ő maga is vasvillát ragad, hogy üzöbe vegye a garabonciást. A diák a laboratóriumba menekül, ott van kedvese, *Veronka*, a professzor leánya. Tanácskoznak, hogy lehetne menekülni s végre is a diák elszánja magát: Ám jó, ha ördögnek tartanak, higgyenek annak; van itt valami farsangi-ördögmaskara, azt felveszem, rajuk ijesztek s így elmenekülök. Így is történik a czivisek megrettennek a piros ördögötől s a diák bántódás nélkül szabadul, miközben ők dühös áhitattal rágyujtanak a nótára, hogy: Erős váruuk nekünk az Isten! Csakhogy a czivisek magukhoz térnek remültektől s másnap üldözöbe veszik a diákot az erdőben. Hatvani is velük van. — De mikor a diák, megint csak ördögmaskarában közöttük terem, ismét megremülnek, a diák pedig megragadja a tudós professzort s viszi magával egy földalatti alaguton át a kolégiumbeli diákok titkos borozó pinczejébe. — Hatvani azt hiszi, hogy az ördög viszi a pokolba, s a diákok, kik már értesültek előbb a készülő tréfáról, csakugyan a poklot mimelik, Hatvani borzadva ismer rá kedves diákjaira, kik ime szintén pokolbeli ördögök s rémülten látja ott *Veronka* leányát is. A tréfa aztán csakhamar kiderül, Hatvani megkönnyebbül, a diák megszabadul az üldözéstől s megkapja *Veronkát*, a diákok pedig kötekedve éneklék a nótát, hogy: Dongó, dongó.

Ez csak a főváza a kedves tréfának, a bájos és mulatságos epizódok egész sora tartítja még ezt a történetet és bájoságra mind közül messze kiválik különösen egy jelenet, mely egy álomszusék kis lány s egy nagyétű diák közt lejátszódik. De hát részletezni mindent nem lehet: egészeiben s részleteiben egyaránt megkapóan bájos darab ez. Levegője igazi magyar, jelenetei korhívek; — szóval: a Tudós Professor Hatvani nemcsak a színpadnak, hanem a magyar irodalomnak is nagy nyeresége.

Nagy és mély hatása volt tehát a bemutató előadásnak: *Makai* lelkes ovációkban részesült s a szereplőkkel együtt igen sokszor kitapsolták. *Hegedűs* játszotta a professzort, *Fenyvessi* a diákot és *Nógrádi* Jolán a *Veronkát*. Rendkívül nagy sikere volt *Varsányi* Irénnek és *Tapolczainak* az álomszusék *Eszt*i és a nagyétű *Bencze* szerepében s igen megtapsoltak egy pötömnyi kis lányt, *Halász* I-t, ki egy csintalan gyermeket játszott. Az előadás külsőségeiben jó volt, noha a darab báját a maga egész finomságában a színészek nem tudták kifejezni. Tetszetek *Kun Lászlónak* magyar stílusban megkomponált nótái, különösen a lenge öltözékű szírének dala, valamint a debreczeni diáknóták is, melyeket Jókai éneke után írtak kótára. **Csergő Hugó.**

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

Február 21. A Schreyer-konzervatórium növendékeinek hangversenyyel egybekötött táncvigalma (Fehér Kereszt.) — Az eleki asztaltársaság tombolával egybekötött tréfás farsangi estélye (Korona-vendéglő.)
Február 24. Alarczsbál Uj-Aradon. — Az aradi összes asztaltársaságok táncvigalma (Vass szálloda.) — A brádi fiatalok alarczos bálja (Hungária-szálló.) — A vágongyári magyar munkások dalkörének hangversenyyel egybekötött táncvigalma (Központi szálló.) — Buday Ida tánciskolája növendékeinek táncvizsgálója. (Fehér Kereszt.) — A soborsini tisztviselők táncestélye (Arany Szarvas.) — Honvédtisztviselők táncestélye Vári-sörcesszarnok.)

Február 25. A nagy-buttyini szegény gyermekek felruházó egyet műkedvelő színelőadóval és társasvacsorával egybekötött táncestélye (Kaszinó.)

Február 26. A filharmonikusok tréfás estélye (Fehér Kereszt.)

Február 27. Ronacher-estély a várbeli tiszti kaszinóban 9 órakor.

Március 3. A mérnök- és építész-egylet táncmulatsága (Központi szálló.)

(=) **A Schreyer-konzervatórium estélye** iránt, melynek programját már közöltük, nagy érdeklődés nyilvánul. A zenekedvelő közönség, de még ennél jobban a fiatalok erősen várja a szerda estét, mikor a hangversenyt és táncmulatságot megtartják a Fehér Kereszt nagytermében. A Schreyer-konzervatórium az estély programján kívül más érdekességet is mutat be ez a alkalommal: az intézet leány növendékeinek egy újabb bálózó generációját. Azt hisszük, ez a legnagyobb csalóatója a mulatságnak.

(=) **Honvédaltisztek bálja.** Az Aradon állomászó magy. kir. honvédtalálkozó és lovasság altiszti kara február hó 24-én a Salacz-utczán levő Vári-féle üvegavillalon sörcesszarnokban társasvacsorával egybekötött zártkörű családi táncestélyt rendez. A talpalá válót *Erdélyi Tóni* zenekara szolgáltatja.

(=) **Tüztöltő-bál Pécskán.** Szépen sikerült táncvígalmat rendeztek a magyar és ó-pécskai önk. tüztöltő egyesület f. hó 18-án a Pécska városához címzett Iritz-féle vendéglő termében. A zászlóalap javára tekintélyes összeg maradt a 200 koronánál jóval magasabb bevételből. Az anyagi sikert azonban felülmúlja az erkölcsi, mert régen volt bál Pécskán, melyen az intelligencia oly szép számmal jelent volna meg, mint ezen. Ott volt dr. *Issekutz* Marczell országgyűlési képviselő, mint a magyar pécskai egyesület főparancsnoka nevével, *Senk* Ferencz főszolgabíró nevével stb. A m.-pécskai egyesületet *Povársay* Soma parancsnok, az ó-pécskai *Momák* Flóris főparancsnok vezette fel. Jelen voltak:

Asszonyok: Issekutz Marczellné, Senk Ferenczné, Iritz Frigyesné, Iritz Manóné, Balog Istvánné, Kolozsy Gyuláné, Scherer Konrádné, Andra Péterné, Rácz Istvánné, Táska Eftáné, Székely Istvánné, Boczkó Jánosné, Farbarik Jánosné, Eketel Györgyné, Mumm Vilmosné, Robb Károlyné, Turzán Péterné, Petkó Szidáné, Keip Ferenczné stb.

Leányok: Boczkó Juliska, Iritz Ella, Iritz Ilka, Keip Katicza, Kolozsy Mariska, Mumm Juliska, Rácz Erzsike, Robb Vilma, Molnár Regina stb.

(=) **Mulatság Buttyinban.** A nagy-buttyini szegény gyermekek felruházó egyet február hó 25-én, a Zóna-Szálloda nagytermében műkedvelő színelőadást rendez. Az előadást társasvacsora, ezt pedig zártkörű táncestély követi. Háza Gyucz abrudbányai zenekara közreműködése mellett a kaszinó összes helyiségeiben. Belépődij a táncvígalmra: család-jegy 2 korona, személy-jegy 1 korona. Színre került: *A nagymama*, Csiky Gergely vígjátéka. Az előadásban részt vesznek: Dr. Fekete Józsefné, Hartmann Salamon, Eckert Károly, Domokos István, Szűs Vilma, Kiurszki Ivánné, Winkler Bódog, Popper Ignaczné, Gombos Antal, dr. Dines Jakaoné, Nagy Sándor, Szücs Margit, Papp Emilia, Steinberger Katicza, Fricz Teréz, Fricz Juliska, Klein Anuczí.

(=) **Az eleki asztaltársaság** szerdán, február hó 21-én *Strifler* János "Korona" vendéglőjében, tombolával egybekötött zártkörű tréfás farsangi estélyt rendez. Belépti-dij: család-jegy 2 korona, személy-jegy 1 korona.

TÖRVENYKEZÉS.

§ Örült, mint vádlott. Tizenkét év óta húzódo ügyben hozott ítéletet ma az aradi törvényszék. 1887-ben történt, hogy *Marian* Konsztantint *Fehér* György és neje házában meglőtték. A gyanu *Perva* Tódorra, *Fehér* Györgyre és feleségére, továbbá *Perva* Tódára irányult, kiket el is ítélték. A kuria azonban mind négyet felmentette s új vizsgálatot rendelt el. Ez nyolcz év előtt történt s az iratok elkallódása folytán csak tavaly került vizsgálat alá az ügy újból. Ekkor *Juga* Petru jelentést tett, hogy

a gyilkos az ő öccse, Juga György. Juga, ki akkoriban tagadta, hogy a gyilkosság napján Borosjenőn lett volna, időközben, mint örült, a bolondok házába került. Ma 47 tanu bizonyította, hogy Juga György akkor a faluban tartózkodott s a gyilkosság a tárgyalás folyamán rábizonyult az örülte, kit természetesen nem ítéltettek el.

§ **A koronaügyész-helyettes esküje.** A kir. kuriának ma délelőtt tartott teljes ülésében tette le hivatali esküjét dr. Katona Béla, az ujonnan kinevezett koronaügyész-helyettes. Az eskü letétele után Szabó Miklós, a kir. kuria elnöke üdvözölte Katona Bélát új tisztségében.

§ **Fölmentett gyilkos.** A csanádmegyei Pusztá-Tompán, Battonya mellett, a múlt év december 26-ikán Mihájlovič István agyonlőtte a fiát, Gyulát. Mihájlovič Gyula még csak 23 éves, igen elvetemült, rossz fiú volt, aki folyton legyilkolással fenyegette az egész családot. Az öreg Mihájlovič karácsony másodnapján vadászni ment s utközben az uradalom gépházából kiáltozást hallott. Az ablakhoz ment s azt látta, hogy Gyula fia késsel megtámadta testvéröccsét. Az öreg rákiáltott a fiura:

— Gyula, csak nem öled meg a testvéredet?

Az elvetemedett fiu erre az atyja felé rohant s a kezében tartott késsel kiütötte az ablakot. Az öreg Mihájlovič lekapta a válláról a puskáját s agyonlőtte a fiut. Az öreg önként jelentkezett a battonyai járásbiróságnál.

A szegedi esküdtészek tegnap tartotta meg a tárgyalást ebben a bűnpörben. Mikor az esküdték előtt megjelent az öreg Mihájlovič, a felesége és a gyermekei zokogva megölelték; ez a szomorú jelenet az esküdtészeket és a közönséget nagyon meghatóta. Egy sereg tanut hallgattak ki, akik azt bizonyították, hogy az agyonlőtt fiu csakugyan nagyon elvetemült ember volt. A tanukihallgatás befejeztével az ügyész a gyilkosság vádját visszavonta s szándékos emberöléssel vádozta Mihájlovičot.

Az esküdték elé a következő főkérdést adták:

„Vétkes-e a vádlott abban, hogy Gyula nevű fiát szándékosan agyonlőtte, anélkül azonban, hogy szándékát megfontolta volna?”

Az esküdték erre a kérdésre 7 remmel feleltek.

A közönség megtapsolta a verdiktet. A törvényszék erre nyomban fölmentette a vádlottat. Az ügyész semmiségi panaszt jelentett be, melyet a törvényszék elutasított. Az ügyész erre bejelentette, hogy folyamodással él. Az öreg Mihájlovičot nyomban szabadon bocsátották, s átadták neki a lefoglalt bűnjeleket, a puskát s a fia véres ruháit. A közönséget rendkívül meghatóta az esküdték ítélete; egy nő fel is kiáltott a veredikt kihirdetésekor:

— Köszönöm uraim, az emberiség nevében!

§ **Ósbudavári ismeretség.** Mind a kettő a panaszos is és a vádlott is elárúsító volt Ósbudavárában. Iritz Lajosné a bazar apró játéktárgyait kinalgatta a járókelőknek megvételre, míg a fiatal secessziós arczu Sohn Gyula kereskedősegéd keleti szönyegeket és keleti tárgyakat árusított. Egy este üzletzés után, egy időben igyekeztek haza a 40 éves elárúsító és a fiatal 19 éves Sohn Gyula. Utközben az asszony megszólította a fiatal embert s kérdezte, lehetne jutányos áron vásárolni tőle árucikkeket. Az igenlő válasza oda rendelte Iritzné a lakására a fiatal embert, hogy hozzon magával pártékát. Ez el is ment egyszerűen, sőt többször is, de Iritzné nem vett tőle semmit. Utközben vége lett az ósbudavári sasionnak, Sohn Gyula keresetforrás nélkül csavargott a fővárosban. Eszébe jutott Ósbudavári ismerőse, Iritzné. Kapta magát le-

velet irt neki, melyben apellálva arra a benső viszonyra, amelyben vele állott egyidőben, felszólította Iritznét, küldjön neki öt frtot, különben nemcsak hogy az élete nem lesz biztos, de még a férjének is tudomására hozza viselt dolgait s így családi életének boldogságát is megrontja. Az asszonyt roppant megijesztette ennek a levélnek tartalma. Kérni kezdette Sohnt, de ez nem állott el kéréséből s követelését 10 frtra emelte fel. Iritzné erre a rendőrséghez fordult tanácsért. Itt aztán két detektivet adtak mellé, hogy a zsarolót elfogva, ártalmatlanná tegyék. Iritzné azal az ürügygel, hogy a kért összeget át fogja neki adni, magához rendelte múlt év decz. 10-én. A lesben álló elrejtőzött detektivek a megjelent zsarolót itt aztán lefűlelték. Ma tárgyalta ezt a bűnügyet a budapesti büntetőtörvényszék Eördögh bíró elnökleite alatt, s dr. Gál kir. alügyész vádjára zsarolás büntetének kísérletéért két havi fogházra ítélték. Büntetését azonban kitöltöttnek vették az elszüvetett vizsgálati fogság által. Szabaddlára azonban még sem került, mert a törvényszék mint bécsi illetőségű lakás és foglalkozás nélküli egyént eltolonczolás végett a rendőrségnek adja át.

NAPIREND.

Február 21. Szerda. Róm. kath. naptár: Eleonóra. — Protestáns naptár: Eleonóra. — Görög-keleti naptár (február 9.): Niczefor. — A nap kel 6 óra 40 perczer, nyugszik 5 óra 15 perczer. — A hold kel délelőtt, nyugszik 9 óra 5 perczer.

Időjárás. Légnyomás reggel 7 óraker 7540 milliméter, délután 2 óraker 7487 milliméter. Hőmérsék reggei 7 óraker C° + 20, délután 2 óraker C° + 87. Szél irány és ereje reggel 7 óraker DK. 4, délután 2 óraker DK. 6. Felhőzet reggel 7 óraker borult, délután 2 óraker borult. Csapadék az utóbbi 24 órában 0 milliméter.

Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Száraz, enyhe, később borulás.

Szabadságharci emléktárgyak országos muzeuma (színházépület 1-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. — Belépti-díj: Hétköznap 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsény-könyvtár nyitva van hétfőn délután 4—5, pénteken délután 4—5 és szombaton délelőtt 11—12 óráig. Helyiség: Erekljmuzeum helyisége mellett ülésterem.

Február 22. Az aradi első gyártelep részvénytársaság közgyűlése délelőtt 10 óraker. — Iskolaszéki ülés délután 4 óraker.

Február 24. Az aradi tanítótestületek segélyalapjának közgyűlése délután 4 1/2 óraker (Polgári fiúiskola). — A Kölcsény-egyesület felolvasó-estélye délután 4 1/2 óraker (Városház.)

Február 25. Az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár közgyűlése délelőtt 10 óraker. — Az aradi Szechenyi-gözmalom részvénytársaság közgyűlése délelőtt 10 óraker. — Lindh Marcella hangversenye (Fehér Kereszt). — Az országos vöröskereszt-egylet aradi választmányának közgyűlése délelőtt 11 óraker (Városház.). — A Kölcsény-egyesület közgyűlése délelőtt 11 óraker (Városház.). — A szintyei Concordia részvénytársaság közgyűlése délután 2 óraker.

Márczius 1. Muszka hegyközség közgyűlése délután 2 óraker.

Márczius 4. Az aradi vonósnegyes kamarazene hangversenye délután 5 óraker (Központi szálló). — A világo-si önségélyző-egyesület mint szövetkezet közgyűlése délután 3 óraker.

Márczius 5. Körállatorvos választás Világoson. — Világo-s hegyközség közgyűlése délután 2 óraker.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Egy aradi lakos. Helyes. Méltóztassék átadni, a mint meg van írva, a kiküldött rendező bizottságnak, a mely bizonyára szívesen veszi az ön eszméjét. A lapban azonban nem volna helyén való a részleteket szellőztetni.

Ujoncz levelező, Gurba. Tessék megkezdeni; ha tudósításai beválnak, a t. példányt megindítjuk. Tárcaztát ne küldjön.

KÖZGAZDASÁG ES KÖZLEKEDES.

Uj-aradi heti gabnavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Uj-Arad, február 20

Az időjárás még eszünkbe juttatja néha, hogy még a téli hónapokban vagyunk. Azért már nem is meglepő körülmény, ha az esti 3—4° o feletti légmérsékletre reggel arasztnyi magasságu a hó, mely oly hamar olvad, mint ahogy hull.

Az üzletnek pedig, mintha lidércnyomást szenvedne, csak néha lebben fel életjele, akkor is igen rövid időre.

Tengeriben van csupán élénk vételkedv, s üzletmenete szilárd.

A buzát jó kínálat mellett is gyengén vették.

A mai hetivásárra mintegy 8—1000 métermázsa buza és 1000 métermázsa tengeri hozatott be.

Mai árák: Az árák 50 kilogramm súlyegységet véve alapszámításnak, korona értékben:

I-ső minőségü buza 6-80—6-90.

Középmínőségü buza 6-70.

Tengeri 4-30—4-40.

Rozs névleges jegyzés 5-50.

Arpa névleges jegyzés 5-40.

Zab névleges jegyzés 4-30.

Az irányzat változatlan.

— **Az aradi közüti vaspálya és téglagyár részvénytársaság** forgalmi kimutatása 1900. február 1-től 15-ig. Személyszállítás 1900. febr. 1-től 15-ig 17256 személy, bevétel 3299 korona 80 fillér, 1899. február 1-től 15-ig 18297 személy, bevétel 3513 korona 30 fillér, 1900. jan. 1-től febr. 15-ig 51318 személy, bevétel 10931 korona 10 fillér, 1899. jan. 1-től febr. 15-ig 52848 személy, bevétel 10855 korona 40 fillér. Teher-szállítás 1900. február 1-től 15-ig 813670 klg., bevétel 932 korona 32 fillér 1899. február 1-től 15-ig 1270670 klg., bevétel 1197 korona 86 fillér, 1900. jan. 1-től febr. 15-ig 3141320 klg., bevétel 3199 korona 15 fillér, 1899. január 1-től febr. 15-ig 3702450 klg., bevétel 3802 kor. 30 fillér.

— **Fizetéseképtelenségek.** A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetéseképtelenségeket jelenti: Szuran Simon, Érsekvárvár, — Kosut S. bej. kereskedő., Zágráb. — Reicher I. keresk. cég, Petrosény. — Axmann Antonia, Liltau. — Gollner András Grácz.

Budapesti áru és értéktözsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, február 20.

Déltőzsde. Buzakínálat korlátozt, vételkedv javult. Nyugodt irányzat mellett 16.000 métermázsa került forgalomba, változatlan árákon, időjárás borus.

Zárul 12 óraker:

Buza áprilisra	7.63—7.64
Buza szeptemberre	7.84—7.85
Rozs áprilisra	6.39—6.40
Zab áprilisra	5.08—5.10
Tengeri májusra	5.15—5.16
Repcze szeptemberre	12.15—12.25

Zárul 4 óraker:

Buza áprilisra	7.64—7.65
Buza szeptemberre	7.88—7.87
Rozs áprilisra	6.40—6.41
Zab áprilisra	5.10—5.11
Tengeri májusra	5.16—5.17
Repcze szeptemberre	12.15—12.20

Zárul 4 óraker: korona

Osztrák hitelrészvény	757.80
Magyar hitelrészvény	752.—
Leszámítolóbank részvény	500.—
Rima-Murányi vasmű részvény	641.—
Osztrák-magyar Államvasuti részvény	659.50
Közüti vasut	580.—
Városi villamos vasut részvény	340.—

Budapest-kőbányai sertéskeresk. csarnok.

— Február 20. —

Magyar elsőrendü: Öreg nehéz 400 kilogramm felüli sulyban 92.—94.— fillig. Öreg közep páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillig. Fiatal nehéz páronként 320 kilogramm felüli sulyban 100.—102.— fillig. Fiatal közep páronként 251—320 kilogramm sulyban 100.—101.— fillig. Fiatal könnyü páronként 250 kilogramm terjedő sulyban 99.—100.— fillig. Romániai: Nehéz páronként 320 kilogramm felüli sulyban — fillig. Közep páronként 250—320 kilogramm felüli sulyban — fillig. Könnyü páronként 250 kilogramm terjedő sulyban — fillig. Romániai eredeti (Stachi) Nehéz páronként 240 kilogramm felüli sulyban — fillig. Könnyü páronként 240 kilogramm terjedő sulyban — fillig. Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogramm felüli sulyban 97.—99.— fillig. Közep páronként 240—260 kilogramm sulyban 96.—98.— fillig. Könnyü páronként 240 kilogramm terjedő sulyban 94.—97.— fillig.

Megjegyzés: A fent jegyzett árák suly szerint és pedig a szokászerü levonások mellett, egy kilogramm sulyra fillerekben értendők. — Szokászerüleg a hizott sertések teljes (brutto) sulyából az életre páronként 45 kilogramm vonandó le. A sertések vételarából a vevő javára 40% vonandó le. A sertések osztályozásánál azok teljes (élő) sulya vétetik irányadóknak.

Sertéslétszám: Február hó 17-én volt készlet 18877 darab, február hó 18-án fölhajtatott 1500 darab, február hó 18-án elszálltatott —271 darab, február hó 19-én maradt készletben 20106 darab. Üzlet: Kellemes.

S z e s z ü z i e t

- Február 20. -

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 111 korona, kicsinyben 113 korona, finomított szesz nagyban 114 korona, kicsinyben 116 korona hordó nélkül per 100 liter 1/10 beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslék 11 korona métermázsánként.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru és értéktőzsdén.

Budapest, 1900. február 20.

Table with financial data including Magyar aranyjáradék, Magyar koronajáradék, Magyar arany, Magyar ezüst, Magyar keleti vasut, Magyar földtehermentesítési kötvény, Magyar italmegváltási kötvény, Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény, Magyar nyereséysorjáregy kölcsön, Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön, Osztrák papíráradék, Osztrák járadék ezüst, Osztrák járadék arany, Koronajáradék, 1860-iki államsorsjegyek, Osztrák-magyar bankrészvény, Magyar hitelbank részvény, Osztrák hitelintézet részvény, Osztrák-magyar államvasut, 20 frankos arany (Napoleonador), Német birodalmi márka, London, Páris.

Vasuti közlekedés.

- Érvényes 1899. évi október hó 1-től. -

Table with railway routes: ARADRÓL (Budapest felé indul) and ARADRA (Budapest felől érkezik). Columns list destinations like Nagyváradra, Gyorsvonat, Személyvonat, Erdély felé, Temesvár felé, Szeged felé, Brád felé.

REGENY-CSARNOK.

A milliomos büntársa.

Irtá: M. E. Braddon.

Magyarrá átdolgozta: Neveesi Jenő. (18)

(Folytatás.)

XIX.

Az esketési szertartás a csinos, sajátzerű izlésben épült lisfordi templomban volt végbemenendő, melynek udvarát az Avon-folyó hasított ketté s füzekől szegélyezett partok között kanyarodott.

A folyón egy kis fahíd volt átvonva, melylyel szemközt a templom udvarának két bejárója volt. Azok a gyalogosok, akik a Lisford és Shorncliffe között levő utat megakarták rövidíteni, az egyik kapun bementek s a másikon, mely az országútra szolgált, eltávoztak.

A menyegzői nap nem volt verőfényes. A borús, téli ég annyira leszállott, mintha a bünös földet agyon akarná nyomni. A gyeses tér a folytonos esőzés alatt egészen felázott. A fekete libanoni czédrusok alacsony ágairól szünet nélkül csöpögött alá a víz s a fényes repkényleveleken egymás után görögtek le az esőgyöngyök. Minden fa s bokor bánkodott a kegyetlen időben.

Természetes tehát, hogy az ég rossz

kedve csaknem oly mértékben ejté rossz kedvre a lisfordiakat, akik kiakartak minden áron tenni magukért, mint amely mértékben kétségbeesett e miatt a boldog menyasszony. Csak Dunbart nem zavarta meg a rossz idő.

A kandalló előtt ült s a parázsba meredezve, várta azt a percet, amelyben felkérlik, hogy leánya mellett helyet foglaljon a hintóban, amely Lisfordba viszi őket.

- Kérd istent, hogy e napon áldja meg leányodat! - mondá Laura csendesesen s szeretetteljesen, midőn a tágas hintóban egymás mellett ültek.

Laura, mikor ezt mondta, hizelegve tette kezét atyja vállára. Az ily perczben, gondolta, nem szabad ismernie tartózkodást s félre kell tennie azt a leányos félelmet, mely úgy megnehezíté ránézve a szigorú s fagyos férfiúhoz való közeledést.

- Kérjed istent, édes jó atyám, - ismételte szeliden, remegő hangon - hogy áldja meg gyermekedet... Meghalt édes anyám emlékére kérek.

Atyja arczába akart tekinteni, de lehetetlen volt. Dunbar elfordította fejét és fölötte nagy érdeklődéssel kezdett viseltetni a hintóablak keretével. Elfordított arczczal, komoly hangon válaszolta:

- Reményilem, hogy az isten meg fog áldani lányom s hogy könnyörülni fog ellenségeiden.

Ez utóbbi kívánat inkább volt keresztényi, mint természetes, miután az apák nem igen szoktak résztvevők lenni azok irányában, akik gyermeköknek ellenségei: de Laura nem tűnődött e különösségen.

Annyit tudott, hogy atyja megáldotta őt, még pedig nagyon megindult hangon, melynek nem lehetett egyéb oka, mint az a szeretet, melylyel leánya iránt viseltetett.

Sugárzó arczczal borult a bankár keblére s ennek arczát két kezével maga felé erőszakolva, csókot nyomott ajkára. De mint többször, most is hideg futotta át tagjait, mikor fagyos kezeivel szeliden visszatolta őt. Az anglo-indiánoknál gyakran előfordul, hogy rendkívül nyugodtak s esküdt ellenségei minden áradozásnak. Laurának ez eszébe jutott s kimenté atyja hidegségét.

Ezalatt folyvást esett az eső s még akkor sem szünt meg, midőn a hintó és a három fogatból álló nászmenet a templom udvarára hajtatott.

A messze vidékről összesereglett nézők közt volt a versenytéri "örnagy" is, aki oly élénk érdeklődést mutatott Dunbar neve iránt. Nesztelenül lépett a nyitott egyházba és a bőbeszédű egyházfi markába három shillinget nyomva, egy olyan helyet kért, ahol őt nem vesznek észre, de ahonnan ő mindent láthatna.

- A legjobb páholyt bocsátom rendelkezésére, melyet valahol látott, - mondá emez. A köd még folyvást sűrűsödék s ezáltal a templomban oly sötétség állott be, hogy lehetetlen volt, gyertyát nem gyújtani.

Végre megérkeztek a fogatok és a nászmenet bevonult a templomba, az oltár felé.

Dunbar Henry leánya mögött, a homályban állott, úgy, hogy az ornagy sólyomszeme hasztalanul igyekezett áthatni a sötétségen. Csak a gyertyákkal megvilágított alakokat bírta felismerni: a jegyeseket, a lelkészt és az egyházfit.

A szertartás megkezdődött s midőn az isten szolgája e szokásos kérdést hallatá: "E hajadont ki adja férjhez?" Dunbar a megvilágított körbe lépett s a megfelelő választ adta. Aztán az ünnepély egész folyama alatt ott állott.

Az ornagy keresztbefont karjai lesiklottak az állványról. Gyorsan lélekezett s Dunbar Henryre meresztette szemét.

- Dunbar Henry? - mondá magában. - Dunbar Henry!

Mikor a szertartásnak vége lett, a közönség kikísérte a nászmenetet az udvarra. Az új házaspár és utánuk a nyoszolyólányok csakhamar elrobogtak Maudesley felé, mialatt Dunbar szintén hintájában készült elhelyezkedni. Azonban alig tette lábát a hágcsóra, mikor az ornagy hozzálépett és könnyedén megérintette a vállát.

A milliomos megfordult s az idegenláltára oly irtóztató sápadtság borította el arczát, mintha a sirból kelt volna ki. A rémületnek azon-

ban egy hangját sem hallatá. Dölyfösen huzódott vissza az ornagy érintésétől, mintha főtőzéstől tartott volna.

- Szabad e példátlan tolakodás okát tudnom? - kérde Dunbar az idegent, visszataszító, fagyos hangon, mialatt tetőtől talpág me-regette az ornagyot.

De ez hunyorítás nélkül viselte el a milliomosnak rászegzett tekintetét.

- Ne mondja, hogy nem ismer; Dunbar ur. Ne tegyen úgy, mintha nem jutnék már eszébe.

Ezeket a szavakat egy kis vártatva mondta, mialatt a két egyén hosszan nézte egymást, mintha lelkük legrejtetteb titkait akarták volna egymásból kiolvasni.

Dunbar elmosolyodott; erőltetve talán, de mindenesetre mosolygott.

- Számos ismerősöm van, - mondá, - s külseje után ítélve azt kell hinnem, hogy mióta ismerjük egymást, sorsa nagyot változhatott. Mikor és hol láttuk egymást?

- Oh, rég ideje annak... nagyon rég ideje!

- Tán valahol Indiában? Felső Indiában? - kérde a bankár igen lassan.

- Ott igen: Indiában. Felső Indiában.

A hintó körül e közben mind nagyobb gyűrű képződött. A közönség élénk kíváncsisággal figyelt minden szóra.

- Ez esetben barátjára lelt bennem. - viszonzá Dunbar. - Mindig boldognak éreztem magam, ha indiai ősméreseimnek szolgálhatok, főleg ha a sors keményen bánt velük. Lépjén kocsimba, magammal viszem őnt. Ha a menyegzői ünnepélynek vége lesz, majd szólhatunk egymással.

A közönség elragadtatva beszélt a bankár nemes leereszkedéséről.

(Folytatása következik.)

Városi színház.

Bérlet 131. sz.

Páratlan.

Szerdán, 1900. évi február hó 21-én:

A dolovai nábob leánya.

Színhű 5 felvonásban. Irtá: Herczeg Ferenc.

SEMÉLYEK:

Table with names: Jób Sándor, Mezei Péter, Tarján, Pethes Imre, Vilma, leánya Vizvári M., Loránt, Halmay L., Domaházyne, Kalocsá R., Bilitzky, Gáthi K., Szentirmay, Pintér Imre, Merlin báró, Bács Károly, Szentirmayné Szép Olga, Szklabonyai, Hajnal D.

Kezdete 7 órakor.

NYILTTER.*

Kleinoscheg-Elysée a Segjobbé Beszögö

Nyomtatványokban

ha izlést keres és pontos időben kíván hozzájutni és főleg sulyt fektet jutányos árakra, úgy tegyen megrendelést az

Aradi nyomda részvénytársaságnál

melynek a szakipar legújabb vívmányai szerint új aranyozó és könyvkötészeti gépekkel berendezett

könyvkötészeti osztálya

könyv- és hangjegyek bekötéseket olcsó árban vállal és különösen diszmunkák elkészítésében remekel.

Pontosság. Diszkrét izlés. Tartós munka. Mindamellét olcsó árak!

Szóval: Teljes meglegedés, úgy, hogy ismerőseinek is melegen ajánlhatja.

Az

Aradi Közlöny

a vidék legterjedelmesebb és legolvasottabb politikai napilapja.

Megjelenik naponként legalább 12 oldalon.

F. évi márczius hó 1-ével újabb előfizetést nyit.

Előfizetési ár:

Márczius hó 1-étől márczius hó végéig helyben 2 korona, vidékre 2 korona 40 fillér. — Kérjük azokat, kiknek mutatványszámok járnak, a küldött postautalványon az összeget beküldeni sziveskedjenek, hogy a lapküldésben fenakadás ne történjék.

Ujonnán belépő előfizetőink, míg a készlet tart

Petőfi Sándor

összes költeményeit

diszkötésben, ingyen kapják meg.

ROSENBLÜH H. és TÁRSA ARAD, Szabadság-tér 19.

Ujdonságaink tavaszi kelmékben

du választékban megérkeztek. Mintákat vidékre bármennyire küldünk.

Szőnyeg, függöny, paplan, matracok a legjobb minőségben és nagy választékban kaphatók

ROSENBLÜH H. és TÁRSA
ARAD.

ROSENBLÜH H. és TÁRSA
ARAD.
Vászon és sztalnóminták, kővül-közök, damasztok, menyasszonyi kelmények szolid kivitelben és dúsz vászonok állandóan raktáron vannak

ROSENBLÜH H. és TÁRSA
ARAD.
Fegyűzben kötött gyermeknői és férfi harisnyáinkat dacára a folytonos áremelkedéseknek előnyös vértel folytatán továbbra is régi árjegyzékünk szerint árusítjuk

Prágai glace női kesztyük három gombbal, párja 85 kr.
Valódi Carlsbadi női glace kesztyük 4 gombbal, párja 95 kr.
Rosenblüh H. és Társa ARAD.

Huzás ma.

V. osztály.
Megjítási sorsjegy:
Egy nyolczad 4.—kor.
Egy negyed: 8.—kor.

V. sorsjáték.
Vételsorsjegy:
Egy nyolczad 17.—kor.
Egy negyed .34.—kor.

Főnyeremény: 100.000 Korona.

OSZTÁLYSORSJEGYEK

nagy számválasztékban kaphatók az

ARADI IPAR- és NÉPBANK

pénzváltó üzletében
ARADON,
„Fehér Kereszt” épület.
Telefon: 100 szám.

Megjítási sorsjegy:
Egy fél: . . 16.—kor.
Egy egész: . 32.—kor.

V. sorsjáték.

Vételsorsjegy:
Egy fél . . 68.—kor.
Egy egész . 136.—kor.

V. osztály.

A híres

Haldek-féle

Elit-magvak

u. m. 95% csiraképeségű

Oberndorfi répamag

99 1/2% tisztaságú

Luczerna-mag stb.

jutányos áron kaphatók.

Haldek mag-nagykereskedésében József Ó cs. és kir. Fensége udvari szállítójánál Budapest, Károly-körút 9. s a vidéken minden jobb üzletben, mely magot tart.

A cég aradi képviselője:

Schenk Soma ur

51 Arad, Furray-utca.

4—1900. m. g. sz.

Hirdetmény.

Közhirre tesszük, hogy a városi legelőkre beiratott juhok és a gáji sertések után járó legeltetési és a sertések után járó pásztordíjak, f. évi február hó 19., 20., 21., 22., 23. és 24-ig bezárólag terjedő idő alatt, a városi pénztárba befizetendők.

A díjak befizetésekor a pénztári hivatal kiszolgáltatja a legeltetési jegyeket, a melyekkel a juhok és sertések a legelőre bocsátásra kitűzött napon a legelőkre bocsáthatók.

A legelőre bocsátás napját f. évi február hó 26-ik napjára tűzük ki.

Arad szabad kir. város mezőgazdasági bizottságának 1900. évi február hó 15-ik napján tartott üléséből.

Kiadta:
Vannay,
aljegyző.

1301—1900. h. k.

Hirdetmény.

F. évi január hó 25-ikén a város területén egy ember kutya által megmaratott.

A kutya a nyomozás dacára feltalálható nem lévén nem állapítható meg, hogy nem-e szenvedett veszettségben, minélfogva az 1888. évi VII. t.-cz. végrehajtása tárgyában a nagymélt. földművelési m. kir. miniszterium által 40,000. szám alatt kiadott utasítás 188. §-a alapján az Arad szab. kir. város területén levő összes kutyáknak 40 napig kötve tartását, vagy pedig

ugy az utcán valamint otthon lakásban is harapás ellen. szájkosárral való ellátását re lem el.

Miről alkalmazkodással a zönséget azzal értesitem, hogy fogott kutyák a törvény rendelkezése szerint kiadhatók nem k a szájkosár nélkül szabadon kutyák kivétel nélkül elfogatr gazdák a törvény rendelkezése pest kérdőre vonat fognak.

Arad szab. kir. város kapit hivatala mint I-ső foku állatep ségügyi hatóságtól 1900. jan.

Sarl
főkapit

Margit-Créme.

A női szépség emelésére, tökéletesítésére s fenn tartására a legkitűnőbb, teljesen ártalmatlan, vegy- tlen és zsírmentes ké- szítmény a

Rövid idő alatt szüntet szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrártást (mitesszer) és min- den más bőrbajot. Kisimítja a ráncokat és himlőhelyeket. még koros egyének- nek is bájos arczínét kölcsönöz.

Hamisításoktól óvakodjunk. Vannak értéktelen utánzatok és hamis-ítások, melyek a lehetőségig hasonló alakban, kiállításban és árban kerül- nek forgalomba, sőt a használati utasítás és hirdetési szöveg is az enyém- nek másolata. Az ilyen utánzatoktól tessék óvakodni és csakis oly készit- ményeket elfogadni, melyek czimeres védjeggyel vannak lezárva. — Készítményeim a nméltóságú m. kir. kereskedelmi miniszterium által 4960. sz., valamint az osztrák kereskedelmi miniszterium által 41.104. sz. véd- jeggyel láttattak el. Legkiválóbb orvosok tekintélyek által ajánlatnak. Fe- lelőseget csakis az én általam forgalomba hozott készítményekért vállalok.

A Margit Crème, miként az országos m. kir. che- miai intézet és központi vegykísérleti állomás vizsgálatul bizonyítja, higgyant, ólomot nem tartalmaz, tehát egy tel- jesen ártalmatlan vegykészítmény. — Ára 50 kr., nagy 1 frt, szappan 35 kr., puder 60 kr., arczviz 50 kr., fogszappan 50 krajozár.

Üres tégelyek vissza nem vétetnek, sem meg nem töltenek.

Gutori Földes Kelemen

gyógyszertára és vegyészeti laboratoriuma Aradon.

Hamisításoktól óvakodjunk, csakis törvényes védjeggyel ellátott dobozok valódiak.

Kapható minden gyógyszerárban és Hlatszerekereskedésben.